



ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΟΝΤΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ

Στρατηγικός στόχος του Ομίλου είναι να παραμείνει κορυφαίος περιφερειακός Όμιλος στους τομείς κατασκευής, παραχωρήσεων, υπηρεσιών περιβάλλοντος και ενέργειας, παράγοντας ποιοτικά έργα με σεβασμό στο περιβάλλον.

Στα σημαντικά εφόδια του Ομίλου για την επίτευξη των στρατηγικών του στόχων ανήκουν η μακρόχρονη εμπειρία, η άρτια τεχνογνωσία, η καινοτομία, το ικανό και εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό και η εμπιστοσύνη που απολαμβάνει ο Όμιλος από τους πελάτες, τους συνεργάτες, τους μετόχους και τους επενδυτές.

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ: Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην εταιρική διακυβέρνηση, στην κοινωνική υπευθυνότητα, στην διαφάνεια, στην εταιρική ευθύνη και κανονιστική συμμόρφωση, στον σεβασμό και προστασία του περιβάλλοντος και τέλος στην διαχείριση των χρηματοοικονομικών κινδύνων.

Ο Όμιλος εναρμονιζόμενος με τις απαιτήσεις σε παγκόσμιο επίπεδο εφαρμόζει :

- Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας
- Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης
- Κώδικα Δεοντολογίας και Πρόγραμμα Ηθικής και Κανονιστικής Συμμόρφωσης
- Κανονισμό Λειτουργίας Επιτροπής Ελέγχου
- Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων

το σύνολο των οποίων αποτελεί ένα κοινό πλαίσιο αξιών, αρχών και κανόνων με στόχο τον καθορισμό της εταιρικής παιδείας και την διασφάλιση της υγιούς ανάπτυξης του Ομίλου και των θυγατρικών μελών του.

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ: Βασιζόμαστε ιδιαίτερα στο ανθρώπινο δυναμικό του Ομίλου. Δημιουργήσαμε ένα ασφαλές και υγιές περιβάλλον εργασίας, προσφέροντας ικανοποιητικές αμοιβές και παροχές, προάγοντας την επαγγελματική και προσωπική εξέλιξη των εργαζομένων και τηρώντας τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ: Υιοθετώντας τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης, επιδιώκουμε την προστασία και τον σεβασμό στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, καθώς και την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων από τις δραστηριότητές μας.



ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΟΝΤΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ

Εφαρμόζουμε πιστοποιημένα συστήματα διαχείρισης του περιβάλλοντος και ενέργειας εξασφαλίζοντας την συμμόρφωση, τον περιβαλλοντικό έλεγχο και την εξοικονόμηση ενέργειας στις δραστηριότητες του Ομίλου.

Στο πλαίσιο αυτό έξι θυγατρικές εταιρείες του ομίλου είναι πιστοποιημένες με το διεθνές πρότυπο ISO14001:2015 και μια εταιρεία με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό EMAS.

Συνεπείς στις περυσινές μας επιδιώξεις για το 2017, σχετικά με την εταιρική μας συνεισφορά στην παγκόσμια προσπάθεια ανάσχεσης των απειλητικών πλανητικών κλιματικών αλλαγών, δύο θυγατρικές εταιρείες πιστοποιήθηκαν το 2017 με βάση το ενεργειακό πρότυπο ISO50001:2011 και δύο ακόμη θυγατρικές πιστοποιήθηκαν το 2018.

Απώτερος στόχος είναι η βελτίωση των περιβαλλοντικών / ενεργειακών επιδόσεων και ο έλεγχος του περιβαλλοντικού αποτυπώματος του Ομίλου.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ: Παρά τη σαφή βελτίωση του οικονομικού κλίματος, οι μακρο-οικονομικοί κίνδυνοι για την Ελλάδα παραμένουν και εκτιμάται ότι το 2018 θα αποτελεί μια χρονιά προκλήσεων για την ελληνική οικονομία και κατά συνέπεια και για τις εγχώριες δραστηριότητες του Ομίλου.

Η Διοίκηση αξιολογεί διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις στον Όμιλο, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν αρνητικών επιπτώσεων αλλά και για την αξιοποίηση των θετικών εξελίξεων.

Ανταποκρινόμενοι στις νέες απαιτήσεις του επιχειρείν, αλλά και στις κατευθυντήριες οδηγίες του Global Reporting Initiative του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, ο Αειφόρος Απολογισμός του 2017 είναι ενιαίος και προσεγγίζει με διαφανή τρόπο τα ανωτέρω θέματα περιβάλλοντος, εργαζομένων και οικονομικών. Επιδιώκουμε να ενισχυθεί περαιτέρω η αμφίδρομη και ουσιαστική επικοινωνία με τα ενδιαφερόμενα μέρη και τις κοινωνικές ομάδες που επηρεάζουν και επηρεάζονται άμεσα ή έμμεσα από την λειτουργία του Ομίλου και να γίνει κατανοητή η συνολική εικόνα του Ομίλου και η εταιρικά υπεύθυνη ενάσκηση των δραστηριοτήτων του.

Μέλημα του Ομίλου και των θυγατρικών εταιρειών είναι η ασφάλεια στην εργασία, η προστασία του περιβάλλοντος, η εξοικονόμηση ενέργειας και η αгаστή συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη και την κοινωνία ευρύτερα.

Λεωνίδας Μπόμπολας

Διευθύνων Σύμβουλος Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ

ΕΝΙΑΙΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2017



1 ΠΡΟΦΙΛ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Ο Αειφόρος Απολογισμός 2017 του Ομίλου είναι ετήσιος, αφορά στην περίοδο 01.01.2017 - 31.12.2017, συντάχθηκε με βάση τα διεθνή πρότυπα για τους **Ενιαίους Απολογισμούς** και εφαρμόζεται το πλαίσιο Έκδοσης απολογισμών **G4** του **Global Reporting Initiative** του ΟΗΕ και δημοσιοποιείται ηλεκτρονικά με την παρούσα έκδοση. Αποτελεί την συνέχεια του προηγούμενων Αειφόρων Απολογισμών – Sustainability Reports της ΕΛΛΑΚΤΩΡ / ΑΚΤΩΡ 2007 – 2016.

Με την δημοσίευση του Απολογισμού επιδιώκεται η συνέχεια της αδιάλειπτου επικοινωνίας των επιδόσεων του Ομίλου και των θυγατρικών του με τα ενδιαφερόμενα μέρη, η κάλυψη των προσδοκιών τους, η ανατροφοδότηση των απόψεών τους, καθώς και η συναίνεση μέσα από την ενημέρωσή τους επί των ουσιαστικών θεμάτων σχετικών με το περιβάλλον, τον άνθρωπο - εργαζόμενο, την κοινωνία ευρύτερα και την οικονομική κατάσταση. Είναι η διαδικασία και ο τρόπος δημιουργίας των αξιών που διασφαλίζουν την μακροχρόνια βιωσιμότητα του Ομίλου.

Οι τεκμηριωμένες επιδόσεις της ΕΛΛΑΚΤΩΡ και των θυγατρικών της καθιστούν τον διάλογο επί των αρχών της αειφόρου ανάπτυξης με τα ενδιαφερόμενα μέρη ουσιαστικό και ευρύτερα ωφέλιμο.

Ο Όμιλος επικεντρώνει την προσπάθειά του στις αρχές της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης μέσα από την ενσωμάτωση των αρχών της αειφόρου – βιώσιμης ανάπτυξης στην επιχειρηματική της στρατηγική και στις πολιτικές του ευρύτερα.

Προσκαλούμε ανεξάρτητους ελεγκτές να πιστοποιήσουν τις επιδόσεις μας έναντι των εθελοντικών δεσμεύσεών μας σε διεθνή πρότυπα και βέλτιστες πρακτικές.

Από το έτος 2002 άρχισε ένας στοχευμένος περιβαλλοντικός σχεδιασμός των θυγατρικών της και αναπτύχθηκαν Συστήματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης για την περιβαλλοντική διαχείριση της κατασκευής, των παραχωρήσεων, της συντήρησης – λειτουργίας έργων, απορριμμάτων – ενέργειας, κλπ.

Παράλληλα με το περιβάλλον, ξεκίνησε ο σχεδιασμός της υγείας - ασφάλειας μέσω της ανάπτυξης Συστημάτων Υγείας και Ασφάλειας των θυγατρικών, ενώ η ποιότητα παροχής υπηρεσιών και παραγωγής έργων διασφαλίζεται μέσα από τα Συστήματα Διαχείρισης Ποιότητας που έχουν αναπτυχθεί στις θυγατρικές.

Καταδεικνύεται έτσι η έμπρακτη εξασφάλιση και η δέσμευση της ΕΛΛΑΚΤΩΡ έναντι της προστασίας του περιβάλλοντος, της προστασίας των εργαζομένων, αλλά και της παρεχόμενης υψηλής ποιότητας, με ευρύτερο κοινωνικό όφελος που απορρέει από τις ενέργειες αυτές.

Για τα στοιχεία που αναφέρονται στον παρόντα αειφόρο απολογισμό, υπάρχει η αντίστοιχη τεκμηρίωση, καθιστώντας τον απολογισμό αξιόπιστο, σαφή και ακριβή.

■ Τα οικονομικά στοιχεία εκδίδονται με βάση τα διεθνή πρότυπα χρηματοοικονομικής αναφοράς – Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και είναι ελεγμένα από ορκωτούς λογιστές και την PRICEWATERHOUSECOOPERS και δημοσιοποιούνται αναλυτικά στην ιστοσελίδα www.ellaktor.gr.

■ Τα στοιχεία του ανθρώπινου δυναμικού παρέχονται από τα επίσημα αρχεία του τμήματος προσωπικού του Ομίλου και των θυγατρικών εταιρειών.

■ Τα στοιχεία σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιδόσεις τεκμηριώνονται μέσω της εφαρμογής πιστοποιημένων Συστημάτων Διαχείρισης και των επιθεωρήσεων των θυγατρικών εταιρειών και των δραστηριοτήτων.

Ο απολογισμός ξεκινά με μια «πλοήγηση» στα περιεχόμενα του Απολογισμού. **Οι τρεις αξίες, the tri-ple bottom line – οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική επίδοση**, που έχει υιοθετήσει η ΕΛΛΑΚΤΩΡ για τον Απολογισμό, σημειώνονται με διαφορετική αρίθμηση και χρωματισμό, διευκολύνοντας έτσι στην κατανόηση των τριών τομεακών επιδόσεων του Απολογισμού της εταιρείας.

Πολύ σημαντικό είναι το μήνυμα του Διευθύνοντος Συμβούλου του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ, με την δέσμευση έναντι των αρχών της εταιρείας.

Το πρώτο κεφάλαιο “Προφίλ, Στρατηγική και Αειφόρος Ανάπτυξη” συμπεριλαμβάνει γενικά και βασικά στοιχεία για την εικόνα της εταιρείας, τονίζονται τα σημαντικότερα θέματα και η εξέλιξη, καθώς και η διαχείριση της αειφόρου ανάπτυξης.

Ξεχωριστό κεφάλαιο αποτελούν τα οικονομικά στοιχεία, τα οποία συμβάλλουν στην κατανόηση των οικονομικών μεγεθών του οργανισμού και της σχέσης οικονομίας και εταιρικής κοινωνικής συνεισφοράς.

Στο κεφάλαιο περιβάλλον αναφέρονται τα αποτελέσματα της περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Τα περιβαλλοντικά στοιχεία, οι δράσεις - ενέργειες για την βελτίωση των περιβαλλοντικών δεικτών της ανακύκλωσης ή διαχείρισης των αποβλήτων παρουσιάζονται και δημοσιοποιούνται με την εκάστοτε ετήσια Περιβαλλοντική Δήλωση της ΑΚΤΩΡ, η οποία υποβάλλεται στο ΥΠΕΝ.

Το κεφάλαιο “άνθρωπος και κοινωνία” παρουσιάζει την μέριμνα της εταιρείας για τον άνθρωπο εργαζόμενο και το κοινωνικό αποτύπωμα των ενεργειών της.

Τα στοιχεία και οι απολογισμοί κοινοποιούνται στο ευρύτερο κοινό και κάθε ενδιαφερόμενο μέσω της διαδικτυακής διεύθυνσης www.ellaktor.gr.

Επίπεδο εφαρμογής του G4 : Ο παρών Αειφόρος Απολογισμός αφορά στον Όμιλο ΕΛΛΑΚΤΩΡ και στις θυγατρικές του, ενώ δεν συμπεριλαμβάνονται σε αυτόν οι προμηθευτές.

Στον Απολογισμό συμπεριλαμβάνονται σημαντικές αλλαγές (σε σχέση με την περίοδο του απολογισμού, το πεδίο, το όριο, και στις μεθόδους εκτίμησης που εφαρμόζονται).

Στοιχεία και πληροφορίες όπως συγχωνεύσεις, εξαγορές, φύση του οργανισμού, νέα έργα που έχουν ξεκινήσει κατά την διάρκεια του 2017, αναφέρονται αναλυτικά και λαμβάνονται υπ’ όψη στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση για την χρήση 01.01.2017 – 31.12.2017.

Τα κριτήρια - προδιαγραφές και δείκτες επίδοσης αναφέρονται στις Κατευθυντήριες Οδηγίες Έκδοσης Κοινωνικών Απολογισμών του G4 .

Τα κριτήρια - ορισμοί που χρησιμοποιεί η ΕΛΛΑΚΤΩΡ για τον προσδιορισμό του οικονομικού κόστους – οφέλους προέρχονται από τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.

Ο Απολογισμός εστιάζει σε βασικά μεγέθη και στοιχεία του Ομίλου και των θυγατρικών εταιρειών και παρουσιάζει μια πλήρη εικόνα των δραστηριοτήτων σε σχέση με τους τρεις πυλώνες της Αειφόρου Ανάπτυξης, δηλαδή το Περιβάλλον, την Κοινωνία και την Οικονομική Ευημερία.

Σύνταξη Ετησίου Απολογισμού:

Dr.-Ing. Νίκη Σιούτα,

Υπεύθυνη Περιβάλλοντος Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ.

[T: 210818444, E: nsiouta@aktor.gr]

2 Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Στόχος της Διοίκησης του Ομίλου είναι η ανάδειξή του σε έναν από τους κορυφαίους περιφερειακούς Ομίλους στους τομείς της κατασκευής, των παραχωρήσεων, των υπηρεσιών περιβάλλοντος και ενέργειας με την παραγωγή ποιοτικών έργων και υπηρεσιών.

Με βάση τις πωλήσεις ο όμιλος κατέχει την 36η θέση στη λίστα της Deloitte (Ιούνιος 2017) των 50 μεγαλύτερων «Ευρωπαϊκών Κατασκευαστικών Δυνάμεων» για το 2016.

Εφόδια του Ομίλου για την επίτευξη των στρατηγικών του στόχων είναι η μακρόχρονη εμπειρία και η άρτια τεχνογνωσία στους τομείς δραστηριοποίησής του, η καινοτομία, το ικανό και εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό, και η εμπιστοσύνη που απολαμβάνει από τους πελάτες, τους συνεργάτες και τους μετόχους. Κατά την άσκηση των επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, ο Όμιλος δίνει έμφαση στις ακόλουθες παραμέτρους :

- εταιρική διακυβέρνηση,
- ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού,
- διαφάνεια, εταιρική ευθύνη και κανονιστική συμμόρφωση,
- σεβασμό και προστασία του περιβάλλοντος,
- διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων
- κοινωνική υπευθυνότητα.

Ουσιαστικά Θέματα και Όρια

Τα στοιχεία που αναφέρονται στον Απολογισμό είναι ενοποιημένα σε επίπεδο Ομίλου, ενώ γίνονται αναλυτικές αναφορές επιδόσεων ανά κλάδο ή και θυγατρική, με σκοπό να τεκμηριώσει την αρχή της υπεύθυνης επιχειρηματικότητας.

Εδώ και μια δεκαετία ο όμιλος προχώρησε στην διαδικασία εφαρμογής των κατευθυντήριων οδηγιών του GRI και στον καθορισμό των ουσιαστικών θεμάτων και ορίων σε σχέση και με τα ενδιαφερόμενα μέρη, λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς και τις απαιτήσεις που τίθενται από τους περιβαλλοντικούς και κοινωνικούς παράγοντες των κλάδων δραστηριοποίησης σε εθνικό, αλλά και σε διεθνές επίπεδο.

Σημαντικό ρόλο σε αυτή την κατεύθυνση διαδραμάτισαν οι αρχές και πολιτικές του Ομίλου και των θυγατρικών, καθώς και ο εντοπισμός των περιβαλλοντικών και κοινωνικών θεμάτων τα οποία καθορίζουν στην ουσία την εταιρική πορεία κάθε εταιρείας και του Ομίλου.

Μέσω της πολύχρονης εμπειρίας περιβαλλοντικής διαχείρισης στον Όμιλο, της ενσωμάτωσης διεθνών προτύπων όπως το EMAS, ISO14001, ISO50001 και OHSAS18001, τα θέματα του περιβάλλοντος και της εργασιακής ασφάλειας είναι εντοπισμένα, καταγραμμένα και αξιολογημένα.

Παράλληλα, με την περιβαλλοντική διάσταση του Ομίλου και την εφαρμογή των οδηγιών του GRI και του κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης, έγινε αξιολόγηση και των κοινωνικών θεμάτων και θεμάτων που σχετίζονται ευρύτερα με τα τρίτα μέρη.

Όλα αυτά αποτελούν μια δέσμη θεμάτων και αρχών πάνω στις οποίες δεσμεύεται ο Όμιλος στην μελλοντική του Ανάπτυξη και θεωρούνται ουσιαστικής σημαντικότητας, ενώ λόγω της συνάφειας την οποία παρουσιάζουν οι δραστηριότητες του Ομίλου, η εφαρμογή τους ισχύει καθολικά για τις θυγατρικές του Ομίλου.

3

ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Η αμφίδρομη επικοινωνία και διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη που επηρεάζουν ή θα μπορούσαν να επηρεασθούν από τις δραστηριότητες του Ομίλου και η ανταπόκριση στους προβληματισμούς και τις προσδοκίες των, δίδουν ώθηση στις προσπάθειες τις εταιρείας για ουσιαστική εταιρική υπευθυνότητα. Σε έναν Όμιλο με τις δραστηριότητες στους κλάδους της κατασκευής, των παραχωρήσεων, του περιβάλλοντος, της ενέργειας και άλλων συμμετοχών, οι ομάδες των ενδιαφερόμενων μερών αγγίζουν μεγάλο μέρος της κοινωνίας, με την οποία οι θυγατρικές εταιρείες ευρίσκονται σε συνεχή διάλογο και προωθούν τα αποτελέσματα στην διοίκηση του Ομίλου για αξιολόγηση.

Ενδεικτικά στον Όμιλο ως ενδιαφερόμενα μέρη θεωρούνται οι ακόλουθες κοινωνικές ομάδες:

- Εργαζόμενοι
- Επενδυτές
- Πελάτες
- Προμηθευτές
- Συνεργαζόμενες εταιρίες
- Υπεργολάβοι
- Τράπεζες – Χρηματοπιστωτικοί Οίκοι
- Δημόσιοι – κρατικοί φορείς
- Τοπικές κοινότητες – Δήμοι
- Ευρύτερο κοινωνικό σύνολο
- Πανεπιστημιακή κοινότητα
- Περιβαλλοντικοί Οργανισμοί
- Μέτοχοι

Με βάση την συνεχή αξιολόγηση που συντελείται μέσω των θυγατρικών του Ομίλου, τα σημαντικά θέματα προωθούνται στις διοικήσεις των θυγατρικών για ανταπόκριση.

Τα ευρύτερα θέματα της αξιολόγησης ενσωματώνονται στην γενική εταιρική στρατηγική του Ομίλου, ενώ τα ειδικά παραμένουν σε επίπεδο θυγατρικής.

Από την επικοινωνία και την διαβούλευση προκύπτει ότι τα βασικά ζητήματα που ενδιαφέρουν τις κύριες ομάδες των ενδιαφερόμενων μερών είναι:

- Απασχόληση
- Αρχές και αξίες
- Συνθήκες εργασίας και ευημερία των εργαζομένων
- Υγεία και Ασφάλεια στην εργασία
- Περιβαλλοντικά θέματα : εκπομπές αέριων ρύπων
- κλιματική αλλαγή, θόρυβος, κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, επεμβάσεις στο φυσικό περιβάλλον, απόβλητα, κλπ
- Ποιότητα ζωής

Με τον ειλικρινή διάλογο η ΕΛΛΑΚΤΩΡ επιδιώκει την καταγραφή της γνώμης και των προσδοκιών των ενδιαφερόμενων μερών, ώστε να ληφθεί υπ' όψη κατά την διαμόρφωση της στρατηγικής αειφόρου ανάπτυξης του Ομίλου.

4 ΠΡΟΦΙΛ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Η Ανώνυμη Εταιρεία ΕΛΛΑΚΤΩΡ έχει συσταθεί και είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα και η διεύθυνση της έδρας της είναι στην Ερμού 25, 145 64 Κηφισιά Αττικής.

Δραστηριότητες

Ο Όμιλος ΕΛΛΑΚΤΩΡ δραστηριοποιείται μέσω των θυγατρικών εταιρειών σε 6 βασικούς κλάδους, των κατασκευών, των παραχωρήσεων, της ανάπτυξης και διαχείρισης ακινήτων, της αιολικής ενέργειας και του περιβάλλοντος.

Ο Όμιλος είναι στελεχωμένος με προσωπικό υψηλής στάθμης και εξειδίκευσης, το οποίο της παρέχει την υποδομή για περαιτέρω ανάπτυξη τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό.

• **Κατασκευή:** Στον τομέα της κατασκευής η θυγατρική εταιρεία ΑΚΤΩΡ είναι σταθερά η κορυφαία κατασκευαστική εταιρεία στην Ελλάδα, έχει σημαντική παρουσία σε 25 χώρες και έχει αναλάβει μαζί με τις θυγατρικές την κατασκευαστική δραστηριότητα του Ομίλου. Οι κύριες δραστηριότητες της **ΑΚΤΩΡ** είναι η Κατασκευή, η κατασκευή με το 'κλειδί στο χέρι' Φ/Β Έργων (turn key), τα Λατομεία και η Διαχείριση Έργων και Εγκαταστάσεων. Αποτελεί

τον ακρογωνιαίο λίθο της ανάπτυξης του Ομίλου, διαθέτοντας επιλεγμένα στελέχη και τεχνογνωσία υψηλού επιπέδου.

• **Παραχωρήσεις:** Στον τομέα των Παραχωρήσεων ο Όμιλος, μέσω της θυγατρικής εταιρείας «ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ, ευρίσκεται στην κορυφή των εταιρειών παραχώρησης στην Ελλάδα με συμμετοχή στην Αττική Οδό, Γέφυρα Ρίου-Αντιρρίου, Σταθμούς Αυτοκινήτων, Αυτοκινητόδρομοι ΜΟΡΕΑΣ / ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ / ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ και Διαχείριση Απορριμμάτων Δυτικής Μακεδονίας / ΣΔΙΤ.

• **Έργα περιβάλλοντος:** Στον τομέα έργων για το περιβάλλον ο Όμιλος, μέσω της θυγατρικής ΗΛΕΚΤΩΡ, διατηρεί ηγετική θέση στην Ελλάδα και στην Κύπρο στον τομέα της Διαχείρισης Απορριμμάτων, ενώ παράλληλα έχει σημαντική παρουσία στο εξωτερικό. Με την HERHOF, θυγατρική της ΗΛΕΚΤΩΡ, ο Όμιλος εφαρμόζει καινοτόμες τεχνολογίες για την ανακύκλωση σύμμεικτων στερεών αστικών απορριμμάτων για την ανάκτηση υλικών και την παραγωγή ενέργειας, γεγονός που καθιστά τον Όμιλο ένα αξιόλογο παίκτη σε ένα τομέα με αξιοσημείωτη δυναμική ανάπτυξης σε παγκόσμια

κλίμακα, όπως πιστοποιείται από την ανάληψη μεγάλων συναφών έργων (Κροατία, Κύπρος, Βουλγαρία, Γερμανία, κλπ.).

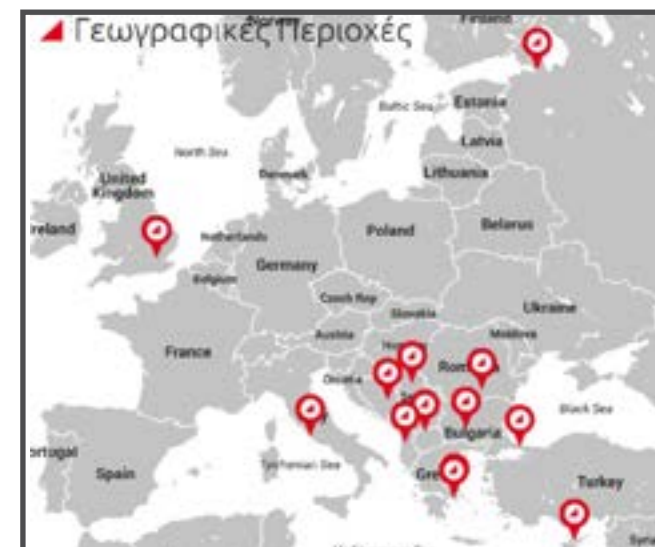
• **Ενέργεια και αιολικά:** Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μέσω της ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ, εισηγμένης στο χρηματιστήριο. Στα έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας συμπεριλαμβάνονται αιολικά πάρκα, φωτοβολταϊκά και υδροηλεκτρικά έργα, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 520 MW, ενώ η εταιρεία διαθέτει πλούσιο χαρτοφυλάκιο αδειών αιολικών πάρκων (472 MW) σε διάφορα στάδια ανάπτυξης.

• **Ανάπτυξη ακινήτων και υπηρεσιών:** Στον τομέα της Ανάπτυξης Ακινήτων και Υπηρεσιών, ο Όμιλος κατέχει μία από τις ηγετικές θέσεις στο κλάδο, μέσω της θυγατρικής του REDS, η οποία είναι επίσης εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών και επικεντρώνει την ανάπτυξη της σε εμπορικά πάρκα, οικιστικά συγκροτήματα, κτίρια γραφείων κλπ.

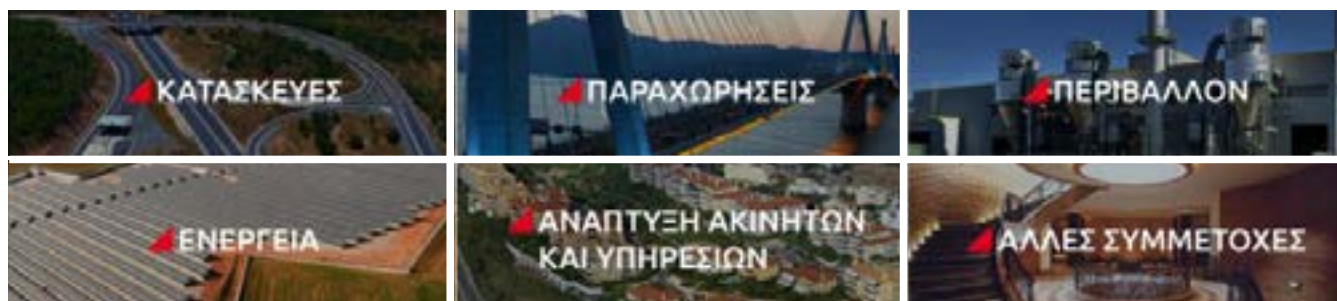
• **Άλλες συμμετοχές:** Ο Όμιλος, προβλέποντας τις αναπτυξιακές ευκαιρίες που παρουσιάστηκαν σε συγκεκριμένα πεδία δραστηριότητας, έχει πραγματοποιήσει μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επενδύσεις.

Χώρες δραστηριοτήτων - Αγορές που εξυπηρετούνται

Ο Όμιλος έχει επεκτείνει τις δραστηριότητές του Κατασκευή, Παραχωρήσεις, Περιβάλλον και Ενέργεια – Αιολικά εκτός συνόρων και δραστηριοποιείται με επιτυχία σε 25 χώρες, σε 5 Ηπείρους του πλανήτη.



ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ



Μέγεθος του οργανισμού

Η Οικονομική υπευθυνότητα του Ομίλου προσβλέπει στην ικανοποίηση των αναγκών των μετόχων του, στις προσδοκίες των επενδυτών και στην ικανοποίηση κοινωνικών αναγκών με ευρύτερα οφέλη στο περιβάλλον, στους εργαζόμενους και στην απασχόληση σε μια τόσο κρίσιμη περίοδο που διανύουμε.

Στον Όμιλο απασχολούνται 13.900 συνεργάτες σε παγκόσμιο επίπεδο, με το οικονομικό μέγεθος του Ομίλου ως κάτωθι:

Κύκλος εργασιών για το έτος 2017 ανέρχεται σε € 1.865,7 εκατ., σημειώνοντας οριακή μείωση κατά 3,9% έναντι του 2016 (€ 1.942,4 εκατ.), κυρίως λόγω μειωμένου κατασκευαστικού αντικειμένου.

Το ποσοστό ανεκτέλεστου των δραστηριοτήτων ανέρχεται στο ύψος των 2,0 δις €, ενώ υπάρχουν συμβάσεις περίπου €437 εκατ. εκ των οποίων τα €317 εκατ. υπεγράφησαν μετά τις 31.12.2017, ενώ €120 εκατ. θα υπογραφούν άμεσα.

Στον όμιλο οι διεθνείς δραστηριότητες συνεισφέρουν περίπου το 43% των εσόδων της δραστηριότητας κατασκευής, ενώ αντιπροσωπεύουν το 50% του τρέχοντος κατασκευαστικού ανεκτέλεστου.

Τα οικονομικά αποτελέσματα στον Όμιλο συνολικά και ανά κλάδο έχουν την ακόλουθη εικόνα:

	Κατασκευές	Παραχωρήσεις	Περιβάλλον	Ενέργεια	Ανάπτυξη Ακινήτων & Υπηρεσιών	Άλλες συμμετοχές	Σύνολο
Καθαρές πωλήσεις σε εκατ. €	1.509,5	222,9	76,5	49,7	6,8	0,4	1.865,7

Προσωπικό

Οι εργαζόμενοι που απασχολούνται στον Όμιλο εντός της χώρας είναι συνολικά 5.755 άτομα, εκ των οποίων σε ποσοστό 98% είναι εργαζόμενοι με σύμβαση πλήρους εργασίας, 2% μερικής απασχόλησης, 79% άνδρες και 21% γυναίκες.

Δεν υπάρχει μερίδιο αυτοαπασχολούμενων εργαζομένων.

5

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ, ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ, ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Ο διεθνής όμιλος συμμετοχών ΕΛΛΑΚΤΩΡ, ανταποκρινόμενος στις προκλήσεις των νέων συνθηκών υιοθέτησε Κώδικα Δεοντολογίας, ο οποίος είναι εγκεκριμένος από το ΔΣ και ευρίσκεται στην ιστοσελίδα www.ellaktor.gr διαθέσιμος σε όλους.

Ο Κώδικας τηρείται από όλους, ανεξαρτήτως τομέα και ιεραρχικού επιπέδου, συμπεριλαμβάνει τις θεμελιώδεις αρχές, τους κανόνες και τις αξίες που διαμορφώνουν το πλαίσιο της δραστηριότητας του ομίλου και καθορίζουν την καθημερινή συμπεριφορά των εργαζομένων, αλλά και τον τρόπο που διεξάγεται η επιχειρηματική δραστηριότητα με τους πελάτες, τους προμηθευτές, τους συνεργάτες, τους επενδυτές και γενικά τα τρίτα μέρη.

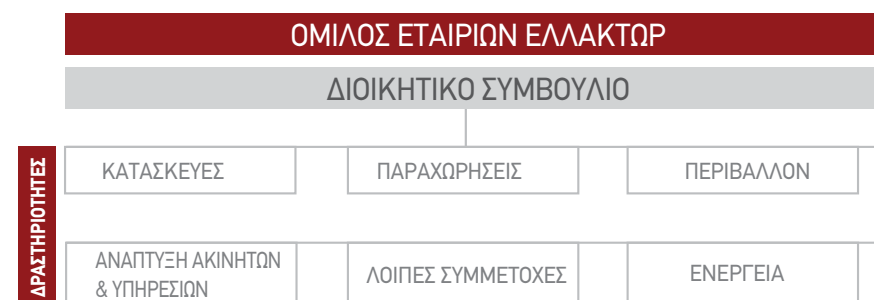
Στις αξίες της εταιρείας συμπεριλαμβάνονται η εντιμότητα – Ακεραιότητα, η Εμπιστευτικότητα, η Αντικειμενικότητα, οι Δίκαιες Επαγγελματικές Τακτικές, η Δημιουργικότητα, η Υπευθυνότητα και ο Σεβασμός στην Κοινωνία κι το Περιβάλλον. Οι διευθυντές και οι προϊστάμενοι έχουν αυξημένες υποχρεώσεις ως προς την τήρηση του Κώδικα και την συμμόρφωση με τους νόμους.

Στο πλαίσιο της ενίσχυσης των συμπεριφορών και αρχών ηθικής εγκρίθηκε για εφαρμογή το Πρόγραμμα Ηθικής και Κανονιστικής Συμμόρφωσης, το οποίο έχει σχεδιαστεί για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση ζητημάτων Ηθικής και Κανονιστικής Συμμόρφωσης. Ο Όμιλος επιδιώκει να διεξάγει τις δραστηριότητές του έντιμα, ηθικά, με ακεραιότητα και σε συμμόρφωση με τους ισχύοντες νόμους, κανονισμούς και πρότυπα, τις πολιτικές και τις οδηγίες του Ομίλου, καθώς και τον Κώδικα Δεοντολογίας του.

Με τον Κώδικα Δεοντολογίας προωθούνται και ενθαρρύνονται συμπεριφορές βέλτιστων αρχών επιχειρηματικής ηθικής, αλλά και συμπεριφορών με βάση τις 10 αρχές του Οικονομικού Συμφώνου του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών στους τομείς των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των συνθηκών εργασίας, του περιβάλλοντος και της καταπολέμησης της διαφθοράς.

Δομή διακυβέρνησης

Οργανόγραμμα



Σχέση θυγατρικών

Το μέγεθος και η σύνθεση του ΔΣ του Ομίλου επιτρέπει την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων του και αντικατοπτρίζει το μέγεθος, τις δραστηριότητες και το ιδιοκτησιακό καθεστώς του.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ομίλου αποτελείται από 10 μέλη, από τον Πρόεδρο και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο – εκτελεστικά μέλη, δύο Αντιπροέδρους - εκτελεστικά μέλη, δύο Συμβούλους εκτελεστικά μέλη, 2 Συμβούλους μη εκτελεστικά μέλη και δύο Ανεξάρτητους Συμβούλους – μη εκτελεστικά μέλη.

Οι αρμοδιότητες του Προέδρου θεσπίζονται ρητά από το ΔΣ, ευρίσκονται σε διάκριση από εκείνες του Διευθύνοντος Συμβούλου, αποτυπώνονται εγγράφως και γνωστοποιούνται στους μετόχους.

Ο Πρόεδρος προΐσταται του ΔΣ για το οποίο μεριμνά ώστε να συνέρχεται με την απαραίτητη συχνότητα για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων του και έχει μεταξύ των άλλων καθηκόντων την ευθύνη της διασφάλισης της έγκαιρης και ορθής πληροφόρησης των μελών του ΔΣ, καθώς και την ευθύνη της αποτελεσματικής επικοινωνίας του με όλους τους μετόχους, με γνώμονα την δίκαιη και ισότιμη μεταχείριση των συμφερόντων όλων των μετόχων.

Κατά τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνονται αποφάσεις για ζητήματα πρωταρχικής σημασίας διοίκησης, ανάπτυξης και λειτουργίας του Ομίλου και άλλα ζητήματα όπως είναι η υιοθέτηση του οικονομικού ισολογισμού, αειφόρου απολογισμού, η αντιμετώπιση προκλήσεων, κινδύνων, ευκαιριών κ.α.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου χαρακτηρίζονται από υψηλό επίπεδο ακεραιότητας, διαθέτουν ποικιλομορφία γνώσεων, προσόντων και εμπειρίας, που ανταποκρίνονται στους εταιρικούς στόχους, έχουν επιτελικές αρμοδιότητες και είναι υπεύθυνα για την διαχείριση κρίσεων και την ανάδειξη των οικονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών ευκαιριών για του Ομίλου.

Το ΔΣ διασφαλίζει την ομαλή διαδοχή των μελών του, καθώς και των ανώτατων διοικητικών στελεχών, με σκοπό τη μακροπρόθεσμη επιτυχία της επιχείρησης, ενώ η ανάδειξη υποψηφίων για το ΔΣ γίνεται αξιοκρατικά και με αντικειμενικά κριτήρια.

Το ΔΣ παρουσιάζει στους μετόχους και τα ενδιαφερόμενα μέρη μια σαφή αξιολόγηση της πραγματικής θέσης και των προοπτικών της εταιρείας, διασφαλίζει την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων και την ορθότητα των ανακοινώσεων, όπου αυτές επιβάλλονται.

Επίσης, διατηρεί ένα αποτελεσματικό σύστημα εσωτερικού ελέγχου, με σκοπό την περιφρούρηση των επενδύσεων, της ανάπτυξης και των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας, καθώς και τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση των σημαντικότερων προοπτικών και κινδύνων.

Παρακολουθεί την εφαρμογή της εταιρικής στρατηγικής και την επανεξετάζει τακτικά, ανασκοπεί τους κύριους κινδύνους που αντιμετωπίζει η επιχείρηση και την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, όσον αφορά στη διαχείριση των κινδύνων. Η ανασκόπηση καλύπτει όλους τους ουσιώδεις ελέγχους, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών ελέγχων, του ελέγχου συμμόρφωσης, καθώς και τους ελέγχους των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων.

Για την ανάδειξη των υποψηφίων μελών ΔΣ δεν υφίσταται επιτροπή ανάδειξης, αλλά αποτελεί αρμοδιότητα του ΔΣ, οι σχετικές διαδικασίες περιγράφονται στον κανονισμό λειτουργίας του ΔΣ, και εκλέγονται από τους μετόχους με μέγιστη θητεία πέντε ετών, η οποία μπορεί να παραταθεί για ένα ακόμη έτος.

Το ΔΣ του Ομίλου έχει αρχίσει την υιοθέτηση πολιτικής ποικιλομορφίας, συμπεριλαμβανόμενης της ισορροπίας μεταξύ των φύλων για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και σήμερα συμπεριλαμβάνει μια γυναίκα στο ΔΣ.

Επίπεδο και διάρθρωση των αμοιβών

Το επίπεδο και η διάρθρωση των αμοιβών υλοποιείται με διαδικασίες που στοχεύουν στην προσέλκυση και την παραμονή των μελών του ΔΣ, των διοικητικών στελεχών και των εργαζομένων στην εταιρεία, που προσθέτουν αξία στην εταιρεία με τις ικανότητες, τις γνώσεις και την εμπειρία τους.

Το ΔΣ έχει σαφή εικόνα του τρόπου με τον οποίο ο Όμιλος αμείβει τα στελέχη του, και κυρίως εκείνα που διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα για αποτελεσματική διοίκηση και το ύψος των αμοιβών βρίσκεται σε αντιστοιχία με τα προσόντα και τη συνεισφορά τους στην εταιρεία.

Σύστημα εσωτερικού ελέγχου και διαχείριση κινδύνων

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων, των οποίων φέρει την ευθύνη, στοχεύοντας στην εγκατάσταση και διαχείριση συστημάτων που βελτιστοποιούν την ικανότητα διαχείρισης των κινδύνων. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι επίσης υπεύθυνο για την αναγνώριση, αξιολόγηση, μέτρηση και την εν γένει διαχείριση των κινδύνων, περιλαμβανομένων και αυτών που σχετίζονται με την αξιοπιστία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Γενική Συνέλευση Μετόχων

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων είναι το ανώτατο όργανο λήψης αποφάσεων της εταιρείας και μπορεί να αποφασίζει για όλα τα σημαντικά θέματα της εταιρείας, σύμφωνα με το νόμο και το Καταστατικό της.

Η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων διεξάγεται μια φορά το χρόνο, προκειμένου. Η λήψη των αποφάσεων γίνεται με τη διεξαγωγή ψηφοφορίας, προκειμένου να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη αποτύπωση της άποψης όλων των μετόχων.

Περίληψη των πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, συμπεριλαμβανομένων και των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας για κάθε απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της εταιρείας.

Το ΔΣ προετοιμάζει και διασφαλίζει την ομαλή διεξαγωγή της Γενικής Συνέλευσης (ΓΣ) των μετόχων, ενημερώνει για όλα τα θέματα, διευκολύνει την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων όλων των μετόχων, ενώ αξιοποιεί τις ΓΣ για να διεξάγει ουσιαστικούς και ανοιχτούς διαλόγους των ενδιαφερόμενων μερών με τον Όμιλο.

Στην αρμοδιότητα της εταιρικής διακυβέρνησης εμπίπτει και ο καθορισμός των ρόλων και ο έλεγχος διαχείρισης κινδύνων και ευκαιριών σχετικά με τα οικονομικά περιβαλλοντικά και κοινωνικά ζητήματα, ενώ οι υπεύθυνοι οικονομικών και περιβαλλοντικών – κοινωνικών θεμάτων αναφέρονται και ενημερώνουν απ' ευθείας την Ανώτατη Διοίκηση του Ομίλου για τα θέματα αρμοδιότητάς τους.



ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Η εταιρική κοινωνική ευθύνη αποτελεί την κινητήριο δύναμη ανάπτυξης και προόδου του Ομίλου και επιλογή μιας σύνθετης διαδικασίας ανάπτυξης, με κύριο χαρακτηριστικό την αυτοδέσμευση για μια συνεχή βιώσιμη ανάπτυξη, στηριζόμενη στις αρχές και αξίες του Ομίλου. Πρωτοβουλίες και καλές πρακτικές για τον εργαζόμενο, το περιβάλλον και την απασχόληση, αποτελεί το μονοπάτι προς την βιώσιμη - αειφόρο ανάπτυξη και οδηγεί τον Όμιλο στην κατάταξή του μεταξύ των αρίστων Ομίλων.

Στο πλαίσιο αυτό εδώ και καιρό γίνεται συστηματική και σκληρή εργασία, ενσωματώνονται στις πρακτικές του Ομίλου διεθνείς αειφορικές πρακτικές και πάντα με γνώμονα και σταθερό προσανατολισμό στο τρίπτυχο αντζέντας για το περιβάλλον, την κοινωνία και την οικονομία.

Η κοινωνική ατζέντα συμπεριλαμβάνει ενέργειες για το ανθρώπινο δυναμικό, για τις τοπικές κοινωνίες των περιοχών όπου δραστηριοποιείται με την κατασκευή έργων, την λειτουργία παραχωρήσεων κλπ, αλλά και ενέργειες για τις ευρύτερες κοινωνικές ανάγκες.

Ο Όμιλος απασχολεί ένα μεγάλο αριθμό εργαζόμενων, συμβάλλοντας έτσι θετικά σε μια ευρύτερη κοινωνική ανάγκη απασχόλησης, της κρίσιμης περιόδου που διανέμει το σύνολο της κοινωνίας τα τελευταία πέντε και πλέον χρόνια.

Η περιβαλλοντική ατζέντα συμπεριλαμβάνει τον σεβασμό στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, στους φυσικούς πόρους και στις αρχαιότητες.

Ο Όμιλος λειτουργεί με σεβασμό στο περιβάλλον επιδιώκοντας κάθε εργασία ή ενέργεια υλοποίησης των έργων, συντήρησης ή και λειτουργίας να διέπεται από ειδικές περιβαλλοντικές οδηγίες και διαδικασίες για την προστασία του περιβάλλοντος.

Η οικονομική ατζέντα συμπεριλαμβάνει κατασκευές και υπηρεσίες αναβαθμισμένης αξίας, με ευρύτερο κοινωνικό και επιχειρηματικό όφελος.

Τέλος, στην εταιρική κοινωνική ευθύνη του Ομίλου συμπεριλαμβάνονται ενέργειες για το ανθρώπινο δυναμικό, για τις τοπικές κοινωνίες των περιοχών όπου δραστηριοποιείται με την κατασκευή ή λειτουργία έργων, αλλά και ενέργειες για τις ευρύτερες κοινωνικές ανάγκες.

Ο Όμιλος απασχολεί ένα μεγάλο αριθμό εργαζόμενων, συμβάλλοντας έτσι θετικά σε μια ευρύτερη κοινωνική ανάγκη απασχόλησης, της κρίσιμης περιόδου που διανέμει το σύνολο της κοινωνίας τα τελευταία έξι και πλέον χρόνια.

Δεσμεύσεις και συμμετοχές

Ο Όμιλος, μέσω των θυγατρικών ΑΚΤΩΡ και Αττική Οδός, έχει υιοθετήσει τις αρχές του Οικουμενικού Σύμφωνου του Ο.Η.Ε. – UN Global Compact, μία εθελοντική πρωτοβουλία σχετικά με την υποστήριξη:

- των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- των δικαιωμάτων εργασίας
- την προστασία του περιβάλλοντος
- την αντιμετώπιση της διαφθοράς

Στο πλαίσιο αυτό ο Όμιλος και οι θυγατρικές ΑΚΤΩΡ και Αττική οδός εκδίδουν εδώ και χρόνια εθελούσια ετήσιους Αειφόρους Απολογισμούς, σύμφωνα με τις αρχές του GRI - Global Reporting Initiative του ΟΗΕ, καθώς και COP – Communication On Progress και με στόχο την περαιτέρω βελτίωση των οργανισμών μέσω της εφαρμογής και υιοθέτησης ενός μεγάλου πλήθους απαιτήσεων του ΟΗΕ και συνεχώς βελτιούμενου GRI.

ΑΚΤΩΡ και Αττική οδός είναι μέλη του Ελληνικού Δικτύου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και συμβάλλουν με την συμμετοχή τους στις δράσεις και ενέργειες που αναλαμβάνουν τα μέλη του Δικτύου.

Οι δεσμεύσεις που έχει αναλάβει ο Όμιλος είναι ευθυγραμμισμένες με τις αξίες και τις προτεραιότητές των εταιρειών του Ομίλου και αφορούν, επί πλέον των ανωτέρω:

- στον Ευρωπαϊκό Κανονισμό EMAS
- στο πρότυπο ISO 14001
- στο πρότυπο ISO 50001
- στο πρότυπο ISO 9000
- στο πρότυπο OHSAS 18001
- στο πρότυπο 28000
- στο πρότυπο 39000
- Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης του ΣΕΒ
- Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης του ΟΟΣΑ
- Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης στην Ελλάδα – Οδηγίες για τον Ανταγωνιστικό Μετασχηματισμό της" της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς

Τέλος, ο Όμιλος συμμετέχει στα ιδρυτικά μέλη του Συμβουλίου του ΣΕΒ για την Βιώσιμη Ανάπτυξη, ενώ μέσω των θυγατρικών της έχει μια διεθνή συμμετοχή.

Δείκτες

Οι Δείκτες παρέχουν πληροφορίες για την οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική επίδοση ή τις επιδράσεις ενός οργανισμού σε σχέση με τα ουσιαστικά Θέματά του. Ουσιαστικά Θέματα είναι αυτά τα οποία αντανακλούν τις σημαντικές οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιδράσεις του οργανισμού ή επηρεάζουν σημαντικά τις αξιολογήσεις και τις αποφάσεις των ενδιαφερόμενων μερών.

Οι δείκτες που παρουσιάζονται στον παρόντα απολογισμό είναι τεκμηριωμένοι και αναφέρονται σε κάθε κεφάλαιο ξεχωριστά.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΔΕΙΚΤΕΣ



1 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΔΟΣΗ ΟΜΙΛΟΥ

Η δημοσιοποίηση των οικονομικών στοιχείων, με τον παρόντα ενοποιημένο αιφόρο απολογισμό, απεικονίζει την ροή κεφαλαίων μεταξύ διαφορετικών ενδιαφερόμενων μερών, και τις βασικές οικονομικές επιδράσεις του Ομίλου στην κοινωνία.

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, για την χρήση 01.01.2017 - 31.12.2017, καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα διεθνή λογιστικά πρότυπα, και απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της ΕΛΛΑΚΤΩΡ, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007. Η ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας απεικονίζει κατά τρόπο αληθή τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007.

Η οικονομική διάσταση και η βιωσιμότητα του Ομίλου σχετίζεται με τις επιδράσεις του στην οικονομική κατάσταση των ενδιαφερόμενων μερών, αλλά και με τις επιδράσεις στα οικονομικά συστήματα σε τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο.

Τα οικονομικά στοιχεία προέρχονται από τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες καταρτίζονται από την ΕΛΛΑΚΤΩΡ και ελέγχονται από την εταιρεία PRICEWATERHOUSECOOPERS.

Ενοποιημένα οικονομικά στοιχεία

Τα ενοποιημένα έσοδα του Ομίλου για τη χρήση 2017 ανήλθαν σε € 1.865,7 εκατ. έναντι € 1.942,4 εκατ. το 2016, παρουσιάζοντας οριακή μείωση κατά 3,9%.

Κύκλος εργασιών	2017	2016
Κατασκευή	€ 1.509,5 εκατ.	€ 1.552,7 εκατ.
Περιβάλλον	€ 76,5 εκατ.	€ 106,9 εκατ.
Παραχωρήσεις	€ 222,9 εκατ.	€ 230,3 εκατ.
Ενέργεια	€ 49,7 εκατ.	€ 45,2 εκατ.
Ανάπτυξη Ακινήτων και Υπηρεσιών	€ 6,8 εκατ.	€ 7,0 εκατ.

Σε επίπεδο αποτελεσμάτων προ φόρων, ο Όμιλος παρουσίασε κέρδη € 39,7 εκατ. έναντι ζημιών € 37,8 εκατ. Μετά από φόρους ο όμιλος παρουσίασε ζημιές € 9,6 εκατ. έναντι ζημιών € 96,8 εκατ. κατά την προηγούμενη χρήση.

Σε επίπεδο ισολογισμού, τα συνολικά ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα του Ομίλου στις 31.12.2017 ήταν € 510,1 εκατ. έναντι € 496,4 εκατ. στις 31.12.2016, ενώ τα ίδια κεφάλαια ανήλθαν σε € 860,2 εκατ. έναντι € 892,4 εκατ. στις 31.12.2016.

Το σύνολο των δανείων σε ενοποιημένο επίπεδο ανήλθε στις 31.12.2017 σε € 1.386,6 εκατ., έναντι € 1.430,1 εκατ. στις 31.12.2016. Από το σύνολο των δανείων, € 211,0 εκατ. είναι βραχυπρόθεσμα και € 1.175,6 εκατ. μακροπρόθεσμα. Στο σύνολο των δανείων συμπεριλαμβάνονται ποσά ύψους € 545,1 εκατ. από δάνεια χωρίς δικαίωμα αναγωγής στην μητρική εταιρεία (non recourse debt) από συγχρηματοδοτούμενα έργα.

Ο δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης ανήλθε στις 31.12.2017 σε 37,4% (έναντι 37,1% στις 31.12.2016).

Αξίες που παράγονται και κατανέμονται

ΟΜΙΛΟΣ ΕΛΛΑΚΤΩΡ 2016 (σε χιλ. €)	
Οικονομική αξία που δημιουργείται	
Έσοδα	2.013.069
Οικονομική αξία που κατανέμεται	
Λειτουργικό κόστος	1.698.450
Μισθοί και παροχές εργαζόμενων	259.382
Πληρωμές σε παρόχους κεφαλαίου	92.141
Πληρωμές προς κυβερνητικούς φορείς	59.018
Επενδύσεις σε επίπεδο κοινότητας	874
Οικονομική αξία που διατηρείται	
Οικονομική αξία που δημιουργείται	2.013.069
Οικονομική αξία που κατανέμεται	2.109.866
Οικονομική αξία που διατηρείται	-96.797

μισθοί και ημερομίσθια	200.739
έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	41.269
κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	2.678
λοιπές παροχές σε εργαζόμενους	14.697

Καθαρές πωλήσεις

1.865.749 χιλ.€

Συνολική κεφαλαιοποίηση με ανάλυση σε παθητικό και ενεργητικό

Ενεργητικό: 3.550.756 χιλ.€

Παθητικό: 2.690.564 χιλ.€

Ίδια Κεφάλαια: 860.192 χιλ.€

Ανεκτέλεστο

Τομέας Κατασκευής: 2,0 δις. €

Τομέας Περιβάλλοντος: 41,5 εκ. €

Διαχρονική οικονομική εξέλιξη

Κύκλος εργασιών (σε χιλ. €)	2013	2014	2015	2016	2017
	1.241.365	1.544.504	1.533.083	1.942.409	1.865.749

2 ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Τα σημάδια σταθεροποίησης και σταδιακής ανάκαμψης της Ελληνικής Οικονομίας συνεχίζονται με το ΑΕΠ να αυξάνεται κατά 1,4% (σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής) για πρώτη φορά μετά από πολλά χρόνια. Ταυτόχρονα η χώρα επέστρεψε στις διεθνείς αγορές με τους διεθνείς οργανισμούς πιστοληπτικής αξιολόγησης να αναβαθμίζουν το αξιόχρεο της χώρας. Εκτιμάται ότι η ανάπτυξη θα ενισχυθεί περαιτέρω το 2018 (σύμφωνα και με τις προβλέψεις των ελληνικών και ευρωπαϊκών αρμοδίων αρχών).

Σε ό,τι αφορά στον Όμιλο ΕΛΛΑΚΤΩΡ, κατά το 2017 έλαβαν χώρα τα ακόλουθα σημαντικά γεγονότα:

- Η ΑΚΤΩΡ εστίασε στην αποπεράτωση των έργων παραχώρησης στην Ελλάδα (Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου και Ολυμπία Οδός) και στην υλοποίηση ανειλημμένων έργων όπως το Μετρό Θεσσαλονίκης, ο αγωγός TAP, το έργο Gold Line Metro στο κράτος του Κατάρ και η υλοποίηση οδικών αξόνων στα Βαλκάνια. Αναφορικά με την ανάληψη νέων έργων, μεταξύ άλλων, η ΑΚΤΩΡ ανέλαβε εντός του 2017 το σιδηροδρομικό έργο "Rehabilitation of the Sub-section 2C: Y END ILTEU - GURASADA and Section 3: GURASADA-SIMERIA" στη Ρουμανία (σε κοινοπραξία με τις ALSTOM TRANSPORT S.A. και την ARCADIA COMPANY S.A.) αξίας € 323 εκατ. στο σύνολο,

την ανάπτυξη του ξενοδοχειακού συγκροτήματος Αστέρης Βουλιαγμένης ποσού € 68,4 εκατ. και την ανάπτυξη του Φαληρικού όρμου - Φάση Α, αξίας € 64 εκατ.

- Στον τομέα των Παραχωρήσεων η κίνηση στα ώριμα έργα παραχωρήσεων συνεχίζει να παρουσιάζει σημάδια ανάκαμψης (π.χ. η κίνηση στην Αττική Οδό το 2017 αυξήθηκε κατά 3,0%), ενώ ολοκληρώθηκαν και τέθηκαν σε πλήρη λειτουργία ο Αυτοκινητόδρομος Ελευσίνα-Κόρινθος-Πάτρα-Πύργος-Τσακώνα (έργο στο οποίο ο Όμιλος συμμετέχει με 17%) και ο Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου τμήμα ΠΑΘΕ Μαλιακός-Κλειδί (έργο στο οποίο ο Όμιλος συμμετέχει με 20%).
- Στον τομέα του Περιβάλλοντος, ολοκληρώθηκε η κατασκευή του έργου «Μελέτη, Χρηματοδότηση, Κατασκευή, Συντήρηση και Λειτουργία Υποδομών του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΟΣΔΑ) Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, με ΣΔΙΤ» και τέθηκε σε πλήρη λειτουργία τον Ιούνιο του 2017. Υπενθυμίζεται ότι το έργο είναι η πρώτη Σύμπραξη Δημοσίου Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) στον κλάδο περιβάλλοντος στην Ελλάδα. Στις 7 Σεπτεμβρίου 2017 υπογράφηκε η Σύμβαση για τη κατασκευή, συντήρηση και 20ετή λειτουργία των εγκαταστάσεων συλλογής και εκμετάλλευσης του παραγόμενου βιοαερίου του ΧΥΤΑ Μαυροράχης (δυναμικότητας 3,5 MW και συνολικού

προϋπολογισμού επένδυσης € 5 εκατ.).

- Στον τομέα των Αιολικών Πάρκων κατά το β' εξάμηνο του 2017 αναβαθμίστηκε κατά 5 MW (από 27,2 MW σε 32,2 MW) η αδειοδοτημένη ισχύς του αιολικού πάρκου Αγ. Δυνατή και τέθηκε σε δοκιμαστική λειτουργία το αιολικό πάρκο της επέκτασης Αγ. Δυνατής, εγκατεστημένης ισχύος 2,35 MW, στο όρος Αγ. Δυνατή, στην Κεφαλονιά. Την ίδια περίοδο τέθηκε σε δοκιμαστική λειτουργία και το αιολικό πάρκο Καλογεροβούνι-Πούλος, εγκατεστημένης ισχύος 17,1 MW, στις νότιες παρυφές του ορεινού όγκου Πάρνωννα, εντός των ορίων του Δήμου Μονεμβάσιας. Έτσι στις 31.12.2017 τα έργα της εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ και των θυγατρικών της που βρίσκονταν σε λειτουργία ήταν συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 260,3 MW.

Εκτιμάται ότι το 2018 αποτελεί μια χρονιά προκλήσεων για την ελληνική οικονομία και κατά συνέπεια και για τις εγχώριες δραστηριότητες του Ομίλου.

Η Διοίκηση αξιολογεί διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις στον Όμιλο, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν αρνητικών επιπτώσεων αλλά και για την αξιοποίηση των θετικών εξελίξεων.

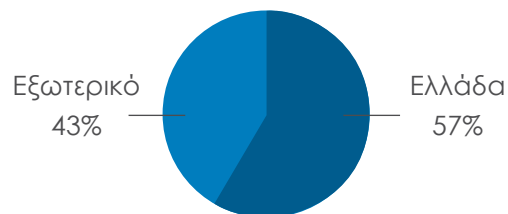
α) Κατασκευαστικός κλάδος

Οικονομικά Μεγέθη

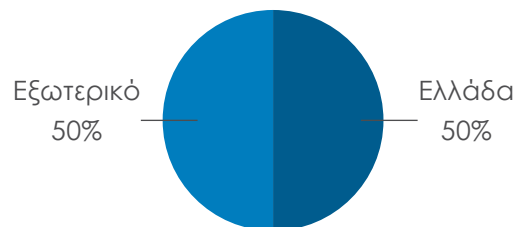
Ο κλάδος της Κατασκευής παρουσίασε έσοδα € 1.509,5 εκατ., σημειώνοντας μείωση της τάξης του 2,8 % σε σχέση με την προηγούμενη χρήση 2016, κατά την οποία τα έσοδα ήταν € 1.552,7 εκατ., ως αποτέλεσμα της περιορισμένης δημοπράτησης νέων έργων στην Ελλάδα.

Κατασκευή	31.12.2016	31.12.2017	Μεταβολή (%)
Έσοδα [εκ.€]	1.552,70	1.509,5	- 2,80 %

Κύκλος εργασιών
σε διεθνές επίπεδο 2017



Ανάλυση ανεκτέλεστου
ανά γεωγραφική περιοχή 2017



Προοπτικές – ανεκτέλεστο

Το ανεκτέλεστο υπόλοιπο της ΑΚΤΩΡ και των θυγατρικών της ανήλθε στις 31.12.2017 σε € 2,0 δις. Επιπλέον, υπάρχουν έργα ύψους € 437 εκατ. η υπογραφή των οποίων αναμένεται στο άμεσο μέλλον.

Οι διεθνείς δραστηριότητες συνεισφέρουν περίπου το 43% των εσόδων της δραστηριότητας κατασκευής (έτος 2017) ενώ αντιπροσωπεύουν και το 50% του τρέχοντος κατασκευαστικού ανεκτέλεστου.

Σημαντικά γεγονότα

Το 2017 υπήρξε περιορισμένη δημοπράτηση νέων έργων στην Ελλάδα. Η έμφαση δόθηκε στην αποπεράτωση των έργων παραχώρησης στην Ελλάδα (Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου και Ολυμπία Οδός), στην πρόοδο των έργων Μετρό στη Θεσσαλονίκη, στην κατασκευή του αγωγού TAP, στην υλοποίηση του έργου Gold Line Metro στο κράτος του Κατάρ και στην υλοποίηση οδικών αξόνων στα Βαλκάνια. Ταυτόχρονα δόθηκε έμφαση στην ανάπτυξη εργασιών του κλάδου διεθνώς, κεφαλαιοποιώντας τη συσσωρευμένη εμπειρία και τεχνογνωσία που κατέχει ο όμιλος στην κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων και φωτοβολταϊκών πάρκων.

Στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, μεταξύ των μεγαλύτερων συμβάσεων που υπέγραψαν η ΑΚΤΩΡ και οι θυγατρικές της το 2017 περιλαμβάνονται:

- Ανάληψη σε κοινοπραξία με τις ALSTOM TRANSPORT S.A. και την ARCADA COMPANY S.A. του σιδηροδρομικού έργου “Rehabilitation of the Sub-section 2C: Y END ILTEU - GURASADA and Section 3: GURASADA-SIMERIA” στη Ρουμανία αξίας € 323 εκατ. στο σύνολο
- έργο ανάπλασης του ξενοδοχειακού συγκροτήματος Αστέρας Βουλιαγμένης ποσού € 68,4 εκατ.
- έργο ανάπλασης Φαληρικού όρμου -Φάση Α, αξίας € 64 εκατ.
- έργο ανακαίνισης των πρώην ξενοδοχείων Corfu Chandris και Dassia Chandris (ποσού € 28,0 εκατ.)
- έργο οδοποιίας “Road I/57 Krnov – Northeast Byras” στην Τσεχία σε Κοινοπραξία με την SILNICE CZ ποσού 36,4 εκατ. στο σύνολο

Εντός του 2018, η ΑΚΤΩΡ και οι θυγατρικές της έχουν υπογράψει ή ανακηρυχθεί μειοδότες στα έργα:

- Βιολογική επεξεργασία Λυμάτων Tuzla στην Κωνσταντινούπολη αξίας € 64,1 εκατ.
- Εργολαβίες της Εγνατίας οδού συνολικού ύψους περίπου € 60 εκατ.
- Προσωρινός ανάδοχος / μειοδότης σε έργο ηλεκτροκίνησης σιδηροδρομικής γραμμής Κιάτου-Ροδοδάφνης ύψους περίπου € 31 εκατ.
- Κατασκευή νέων πτερύγων στο Γενικό Νοσοκομείο Ηρακλείου «Βενιζέλειο – Πανάνειο», 3ο υποέργο: «Ανέγερση νέων πτερύγων» αξίας € 4,9 εκατ.
- Ανακαίνιση πρώην ξενοδοχείου Ledra ύψους € 15 εκατ.

Αξιζει επίσης να αναφερθεί ότι η ΑΚΤΩΡ συμμετέχει (μέσω κοινοπραξίας) σε διαγωνισμό σιδηροδρομικού έργου στη Ρουμανία προϋπολογισμού περίπου € 700 εκατ., ενώ έχει προεπιλεγεί για τη δεύτερη φάση του διαγωνισμού για τη «Γραμμή 4 του Αττικό Μετρό» προϋπολογισμού € 1,45 δις.

Ενέργεια, Φ/Β πάρκα

Αναφορικά με τις συμβάσεις έργων κατασκευής Φ/Β Πάρκων, η ΑΚΤΩΡ, το 2017 συνέχισε την κατασκευαστική της δραστηριότητα στο εξωτερικό, κυρίως στη Βραζιλία, την Αγγλία και την Χιλή, ενώ επεκτάθηκε και στις αγορές της Αργεντινής και της Αυστραλίας.

Τέλος, υπήρξε επαναδραστηριοποίηση στην κατασκευή σταθμών παραγωγής Φ/Β και Α/Π στην Ελλάδα.

Αναλυτικότερα :

- Στην Βραζιλία ολοκλήρωσε Φ/Β Πάρκα ισχύος περίπου 300MWp στις επαρχίες Minas Gerais και Bahia (ιδιοκτησίας EDF EN και TOTAL EREN), ενώ κατασκευάζει 120MWp στην πολιτεία Minas Gerais (EDF EN). Σημειώνεται ότι στο πρώτο τρίμηνο του 2018 ξεκίνησε την κατασκευή 2 επιπλέον έργων (80MWp στην πολιτεία Minas Gerais και 25MWp στην πολιτεία Bahia).
- Στην Χιλή κατασκεύασε και ολοκλήρωσε 2 έργα ενώ ξεκίνησε την κατασκευή άλλων 2 (συνολική ισχύς 30MWp).

- Στην Αργεντινή, η εταιρεία ανέλαβε την κατασκευή Φ/Β Σταθμού 30MWp στην πολιτεία San Luis το οποίο αναμένεται να ολοκληρωθεί το 1ο εξάμηνο του 2018.
- Στην Αυστραλία, η εταιρεία ανέλαβε την κατασκευή 3 Φ/Β Πάρκων ισχύος 240MWp (Childers, Susan River και Oakey II) στην πολιτεία Queensland τα οποία ξεκίνησαν κατά το 1ο τρίμηνο του 2018 και αναμένεται να ολοκληρωθούν στο τέλος του 2018.
- Στην Ιταλία ανέλαβε την κατασκευή έργου 18MW από την ENI στη Σαρδηνία το οποίο θα κατασκευαστεί το 1ο εξάμηνο του 2018.
- Στην Ελλάδα ξεκίνησε την κατασκευή (στο 4ο τρίμηνο του 2017) Φ/Β Πάρκου 9MWp και ενός Α/Π ισχύος 40MW τα οποία θα ολοκληρωθούν εντός του 2018.

Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Η καθυστέρηση δημοπράτησης νέων κατασκευαστικών έργων στην Ελλάδα (δημοσίων έργων ή και έργων παραχώρησης) αλλά και στις χώρες που δραστηριοποιείται η ΑΚΤΩΡ έχει επηρεάσει αρνητικά την αναπλήρωση του κατασκευαστικού ανεκτέλεστου της εταιρείας και κατά συνέπεια μπορεί να επηρεάσει τα μελλοντικά έσοδα.

Επίσης, ο διεθνής ανταγωνισμός δυσχεραίνει τον προσπορισμό των έργων στις ξένες αγορές, γεγονός που ενισχύεται από την δυσκολία αποδοχής εγγυητικών επιστολών που εκδίδονται από τις ελληνικές τράπεζες και οι οποίες είναι απαραίτητες για την υποστήριξη των έργων.

Τα παραπάνω, σε συνδυασμό με την έλλειψη ρευστότητας στον χρηματοπιστωτικό τομέα στην Ελλάδα μπορεί να επηρεάσουν τις προσπάθειες κάλυψης των πιθανών χρηματοδοτικών αναγκών της κατασκευαστικής δραστηριότητας σε μεσομακροπρόθεσμο ορίζοντα.

(β) Κλάδος Παραχωρήσεων

Οικονομικά Μεγέθη

Ο κλάδος των Παραχωρήσεων παρουσίασε το 2017 έσοδα € 222,9 εκατ., σημειώνοντας μείωση της τάξης του 3,2 % σε σχέση με την προηγούμενη χρήση 2016, κατά την οποία τα έσοδα ήταν € 230,3 εκατ., καθώς εντός του 2017 δεν υπήρχαν κατασκευαστικά έσοδα και παρόλο που η κίνηση στα ώριμα έργα παραχωρήσεων συνεχίζει να παρουσιάζει σημάδια ανάκαμψης.

Παραχωρήσεις Έσοδα [εκ.€]	31.12.2016	31.12.2017	Μεταβολή (%)
	230,3	222,9	- 3,20 %

Σημαντικά γεγονότα

Η έμφαση το 2017 ήταν να επιταχυνθούν και να ολοκληρωθούν οι εργασίες κατασκευής στα υπό εκτέλεση έργα παραχώρησης. Εντός του 2017 ολοκληρώθηκαν και τέθηκαν σε πλήρη λειτουργία ο Αυτοκινητόδρομος Ελευσίνα-Κόρινθος-Πάτρα-Πύργος-Τσακώνα και ο Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου τμήμα ΠΑΘΕ Μαλιακός-Κλειδί.

Το έργο ΣΔΙΤ διαχείρισης απορριμμάτων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ολοκληρώθηκε και τέθηκε σε πλήρη λειτουργία τον Ιούνιο 2017.

Προοπτικές

Υπάρχουν σημαντικές ανάγκες νέων έργων υποδομών στην Ελλάδα και εκτιμάται ότι τα ιδιωτικά κεφάλαια θα συνεισφέρουν στην προσπάθεια αυτή μέσω Παραχωρήσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα ιδιαίτερα λόγω των περιορισμένων διαθέσιμων οικονομικών πόρων του Ελληνικού Δημοσίου.

Το επιχειρηματικό σχέδιο της θυγατρικής ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ, με κύριο γνώμονα τις συνέργειες με τις λοιπές δραστηριότητες του Ομίλου, επικεντρώνεται σε:

- συμμετοχή σε νέα έργα που πραγματοποιούνται μέσω συμβάσεων ΣΔΙΤ ή συμβάσεων παραχώρησης
- επεκτάσεις και ενέργειες αύξησης της αποδοτικότητας των έργων της
- διεύρυνση συμμετοχών της μέσω της δευτερογενούς αγοράς

Τα υπό δημοπράτηση έργα στα οποία επικεντρώνεται η ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ αφορούν τα:

- μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση του έργου: Μόνιμη Υποθαλάσσια Ζεύξη Νήσου Σαλαμίνας
- Χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση της Εγνατίας Οδού και των τριών κάθετων οδικών αξόνων, και
- παραχώρηση του δικαιώματος χρήσης, λειτουργίας, διαχείρισης και εκμετάλλευσης της Μαρίνας Αλίμου
- Άλλα μελλοντικά έργα παραχώρησης στα οποία στοχεύει η ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ περιλαμβάνουν: μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση του Βορείου Οδικού Άξονα Κρήτης (ΒΟΑΚ) στο Τμήμα Χανιά – Άγιος Νικόλαος.
- Έργα ΣΔΙΤ απορριμμάτων
- Έργα επεκτάσεων Αττικής Οδού

Σημειώνεται ότι ο Όμιλος – όντας σημείο αναφοράς στον τομέα υποδομών στην Ελλάδα - έχει εξασφαλίσει στρατηγικές συνεργασίες με διεθνείς συν-επενδυτές όπως ενδεικτικά με την ROADIS (θυγατρική της PSP Investments – το κορυφαίο συνταξιοδοτικό ταμείο του Καναδά) στο έργο Παραχώρησης της Εγνατίας Οδού, την Koc Holding (το μεγαλύτερο όμιλο συμμετοχών στην Τουρκία) στο έργο παραχώρησης της Μαρίνας Αλίμου και την VINCI (μία από τις μεγαλύτερες κατασκευαστικές εταιρείες διεθνώς) στο έργο παραχώρησης Υποθαλάσσιας Ζεύξης Σαλαμίνας.

Τέλος σημαντικές επενδυτικές ευκαιρίες διαφαίνεται να υπάρχουν στην δευτερογενή αγορά των υπάρχοντων έργων παραχωρήσεων των οδικών αξόνων κατόπιν της ολοκλήρωσης κατασκευής τους το τελευταίο διάστημα και λαμβάνοντας υπόψη πιθανή πρόθεση από-επένδυσης υφιστάμενων μετόχων. Στο πλαίσιο αυτό ο Όμιλος προτίθεται να εξετάσει πιθανή αύξηση των ποσοστών συμμετοχής του (ή/ και νέας εισόδου) πάντα με γνώμονα την αποδοτικότητα των επενδυμένων κεφαλαίων και την ενίσχυση ευρύτερων συνεργιών.

Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Για τα έργα που είναι ήδη σε λειτουργία, λόγω της οικονομικής συγκυρίας, υπάρχει κίνδυνος μείωσης της κυκλοφορίας και συνεπώς των εσόδων των έργων, αν και η τάση από τις αρχές του 2015 είναι αυξητική και ειδικότερα στην περίπτωση της Αττικής Οδού. Η αβεβαιότητα σε μακροοικονομικό επίπεδο καθώς και η διάθεση της πολιτικής ηγεσίας να προχωρήσει σε ιδιωτικοποιήσεις / νέα έργα παραχωρήσεων μπορεί να οδηγήσει σε καθυστερήσεις στην υλοποίηση νέων έργων. Επιπλέον, υπάρχει κίνδυνος μη εξασφάλισης χρηματοδότησης των συγχρηματοδοτούμενων/ αυτοχρηματοδοτούμενων έργων λόγω της κρίσης στον χρηματοπιστωτικό τομέα στην Ελλάδα, αντισταθμιζόμενος από την ενεργοποίηση ευρωπαϊκών πόρων (όπως του Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων), την συνεχιζόμενη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και των λοιπών διεθνών αναπτυξιακών τραπεζών.

Τυχόν ταυτόχρονη υλοποίηση έργων παραχώρησης τα επόμενα 1-3, έτη ενδέχεται να επηρεάσει τη δυνατότητα του Ομίλου ως προς την παράλληλη διεκδίκηση / χρηματοδότησή τους, λόγω χρηματοοικονομικών περιορισμών αναφορικά με την ταυτόχρονη κάλυψη των απαιτούμενων ιδίων κεφαλαίων των έργων αυτών.

(γ) Κλάδος Περιβάλλοντος

Οικονομικά Μεγέθη

Ο κλάδος δραστηριότητες περιβάλλοντος παρουσίασε το 2017 έσοδα € 76,5εκατ., σημειώνοντας μείωση της τάξης του 28,4% σε σχέση με την προηγούμενη χρήση 2016, κατά την οποία τα έσοδα ήταν € 106,9εκατ., προερχόμενη κυρίως από την μειωμένη κατασκευαστική δραστηριότητα του κλάδου.

Περιβάλλον Έσοδα [εκ. €]	31.12.2016	31.12.2017	Μεταβολή (%)
	106,9	76,5	- 28,4 %

Το τρέχον ανεκτέλεστο υπόλοιπο της ΗΛΕΚΤΩΡ από συμβάσεις και κατασκευαστικά έργα (περιλαμβανομένων και αυτών που υπογράφηκαν μετά την 31.12.2017) ανέρχεται σε € 41,5 εκατ.

Σημαντικά γεγονότα

Όπως αναφέρθηκε ήδη, το πρώτο στην Ελλάδα ολοκληρωμένο έργο ΣΔΙΤ διαχείρισης απορριμμάτων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας τέθηκε σε λειτουργία τον Ιούνιο του 2017.

Επίσης, εντός του 2017, ολοκληρώθηκε το έργο «Construction of the County Waste Management Centre Kastijun, County of Istria» στην Κροατία.

Τον Σεπτέμβριο 2017 η ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. πιστοποιήθηκε κατά ISO 37001:2016 (κατά της διαφθοράς και της δωροδοκίας) και αποτελεί μια από τις πρωτοπόρες εταιρείες σε πανευρωπαϊκό επίπεδο με τέτοια πιστοποίηση.

Εντός του 2017 προχώρησε η υπογραφή των παρακάτω συμβάσεων:

- Στις 27/12/2017 υπεγράφη η υπο-σύμβαση για την υλοποίηση της Γ Φάσης του έργου «Design, build and operate a solid waste disposal facility: A landfill gas recovery and power generation system in the existing Ghabawi Landfill, Amman, Jordan (23/1/2010)» το οποίο εκτελείται μέσω του Κοινοπρακτικού σχήματος JV HELECTOR SA - CONSTRUCTION COMPANY CHRISTOPHER D. CONSTANTINIDIS (συμμετοχή ΗΛΕΚΤΩΡ 49%),
- Στις 7/9/2017 υπογράφηκε η σύμβαση για την κατασκευή, συντήρηση και 20ετή λειτουργία των εγκαταστάσεων συλλογής και εκμετάλλευσης του παραγόμενου βιοαερίου του ΧΥΤΑ Μαυρορράχης (δυναμικότητας 3,5 MW)
- Στις 22/02/2017 μέσω του Κοινοπρακτικού σχήματος ΚΞ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ – Μηχανική Περιβάλλοντος ΑΕ (συμμετοχή ΗΛΕΚΤΩΡ 50%) υπογράφηκε σύμβαση αναφορικά με τη διαχείριση των ΧΥΤΑ Πολυγύρου και Ανθεμούντα.
- Στις 18/09/2017 μέσω του Κοινοπρακτικού σχήματος ΚΞ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ – Μηχανική Περιβάλλοντος ΑΕ (συμμετοχή ΗΛΕΚΤΩΡ 50%) υπογράφηκε η Σύμβαση «Λειτουργία ΧΥΤΑ 2ης Διαχειριστικής Ενότητας Περιφέρειας Ηπείρου».
- Στις 28/12/2017 υπεγράφη η Σύμβαση «Εργασίες διαμόρφωσης κυττάρων Β' φάσης» στην ΟΕΔΑ Φυλής.

Τέλος, στις 2/1/2018 υπογράφηκε η σύμβαση «Λειτουργία Κινητής Μονάδας Επεξεργασίας ΑΣΑ» που αφορά την διαχείριση των αστικών στερεών απορριμμάτων Καλαμάτας και στις αρχές του 2018 η Κοινοπραξία ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ – Thalís (ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ 60%) αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος του έργου «Παροχή υπηρεσιών συλλογής και εκμετάλλευσης βιοαέριου στον ΧΥΤΑ των κεντρικών εγκαταστάσεων ολοκληρωμένης διαχείρισης απορριμμάτων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας» εκτιμώμενης δυναμικότητας 1 MW.

Προοπτικές

Ο κλάδος του Περιβάλλοντος εξακολουθεί να παρουσιάζει ενδιαφέρον τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Η υποχρέωση της Ελλάδας να προσαρμοστεί στις επιταγές της ΕΕ ως προς τη διαχείριση απορριμμάτων, τα πρόστιμα που επιβάλλονται στη χώρα μας για τη διατήρηση παράνομων χωματερών, καθώς και οι ανορθόδοξες και ακριβές λύσεις που υιοθετούνται λόγω ανυπαρξίας ενός γενικότερου σχεδιασμού αποτελούν παράγοντες που καθιστούν επιβεβλημένη την εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων διαχείρισης απορριμμάτων και άρα την ανάπτυξη του κλάδου στο εσωτερικό της χώρας.

Στο εξωτερικό η ΗΛΕΚΤΩΡ στοχεύει στην διεύρυνση των εργασιών της στον ευρύτερο γεωγραφικό χώρο ενδιαφέροντος που περιλαμβάνει εκτός από την Γερμανία, τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής. Επιπλέον, η ΗΛΕΚΤΩΡ αρχίζει να αξιολογεί ενδεχόμενη διείσδυση και στις αγορές των ΗΠΑ και της Κίνας καθώς οι δύο αυτές αγορές θεωρούνται στρατηγικές, τόσο λόγω μεγέθους, όσο και ελκυστικότητας και συμβατότητας της διαθέσιμης τεχνογνωσίας διαχείρισης απορριμμάτων της εταιρείας.

Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Η ανάγκη αναβάθμισης των εγχώριων υποδομών διαχείρισης απορριμμάτων είναι αναμφισβήτητη, όμως αλλαγές στο σχεδιασμό υλοποίησης νέων έργων διαχείρισης απορριμμάτων στην Ελλάδα έχουν επηρεάσει αρνητικά το χρονοδιάγραμμα δημοπράτησης νέων έργων στη χώρα. Επίσης σημειώνεται ότι τα διαθέσιμα κεφάλαια ΕΣΠΑ 2014-2020 για έργα διαχείρισης απορριμμάτων υπολείπονται των συνολικών απαιτούμενων επενδύσεων που εκτιμώνται σε περίπου € 1,5 δις. Επιπλέον, η δύσκολη οικονομική συγκυρία και η περιορισμένη ρευστότητα από τις τράπεζες καθιστούν ακριβότερη και δυσχερέστερη τη χρηματοδότηση των συγχρηματοδοτούμενων έργων στον τομέα του περιβάλλοντος.

Τέλος, οι αντιδράσεις από τις τοπικές κοινωνίες και οι προσφυγές στο Συμβούλιο της Επικρατείας για τους ΧΥΤΑ και τα εργοστάσια επεξεργασίας απορριμμάτων είναι άλλος ένας μεγάλος κίνδυνος για τον κλάδο, όπως επίσης και οι χρονοβόρες διαδικασίες έκδοσης αδειών και έγκρισης περιβαλλοντικών όρων.

(5) Αιολικά

Οικονομικά Μεγέθη

Ο κλάδος των Αιολικών παρουσίασε το 2017 έσοδα € 49,7 εκατ., σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 9,9% σε σχέση με την προηγούμενη χρήση 2016, κατά την οποία τα έσοδα ήταν € 45,2 εκατ., λόγω αυξημένης εγκατεστημένης δυναμικότητας και παρά τα δυσμενέστερα ανεμολογικά δεδομένα της περιόδου.

Αιολικά	31.12.2016	31.12.2017	Μεταβολή (%)
Έσοδα [εκ.€]	45,2	49,7	+ 9,9 %

Ενεργειακοί δείκτες για το 2017

Το σύνολο της εγκατεστημένης ισχύος της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΝΕΜΟΣ και των θυγατρικών της ανήλθε στις 31.12.2017 σε 260,30 MW. Σήμερα βρίσκεται σε δοκιμαστική λειτουργία το αιολικό πάρκο Πευκιάς στη Βοιωτία, εγκατεστημένης ισχύος 9,9 MW και υπό κατασκευή έξι (6) αιολικά πάρκα, συνολικής ισχύος 187,1 MW. Επιπλέον, 472 MW έργων ΑΠΕ (κυρίως Αιολικά Πάρκα) βρίσκονται σε διάφορα στάδια της αδειοδοτικής διαδικασίας.

Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας κατά το 2017 ανήλθε σε 547 GWh που διοχετεύθηκαν στο δίκτυο, αυξημένη κατά 10,7 % σε σχέση με το 2016 εξαιτίας της αυξημένης εγκατεστημένης ισχύος παρά τα δυσμενέστερα ανεμολογικά δεδομένα της περιόδου συγκριτικά με εκείνα της προηγούμενης χρήσης.

Προοπτικές

Οι προοπτικές για την αγορά των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Ελλάδα παραμένουν θετικές. Με βάση τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας θα πρέπει να υπάρξει αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος αιολικών πάρκων από 2.652 MW στα τέλη του 2017 (HWEA, Wind Energy Statistics – 2017) σε 7.500 MW το 2020.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις του ΥΠΕΝ, όπως αυτές διατυπώνονται στην «Περιγραφή Σχήματος Λειτουργικής Ενίσχυσης στους τομείς των ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ» (Φεβ. 2016), εκτιμάται ότι θα εγκατασταθούν περίπου 2.200 έως 2.700 MW νέων έργων ΑΠΕ στο διάστημα 2016 - 2020, στη συντριπτική τους πλειοψηφία αιολικά.

Το νέο σχήμα λειτουργικής ενίσχυσης των έργων ΑΠΕ σύμφωνα με το Ν. 4414/2016 προβλέπει μεταβολή του καθεστώτος τιμολόγησης από Feed-in-Tariff σε Feed-in-Premium και μηχανισμό βέλτιστης ακρίβειας πρόβλεψης ισχύος μέχρι την ολοκληρωμένη ανάληψη της ευθύνης εξισορρόπησης από τους παραγωγούς ΑΠΕ, διατηρεί, όμως, προτεραιότητα στην κατανομή φορτίου και 20ετείς συμβάσεις αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας (ΣΕΔΠ), στοιχεία που δίνουν σημαντικό κίνητρο επιτάχυνσης υλοποίησης των έργων, δεδομένου ότι οι εφαρμοστέες ταρίφες (ΤΑ) των ΣΕΔΠ που θα υπογράφονται από το 2018 και εφεξής θα καθορίζονται με ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών.

Στο πλαίσιο, αυτό προτεραιότητα της θυγατρικής εταιρείας είναι η υλοποίηση νέων αιολικών πάρκων δυναμικότητας 187,1 MW, ενώ συνεχίζει την αδειοδοτική διαδικασία για την ανάπτυξη όλων των έργων του χαρτοφυλακίου της. Οι προτεραιότητες αξιολογούνται και αναθεωρούνται τακτικά συναρτήσει της σημειούμενης προόδου στην αδειοδότηση, με κυρίαρχο κριτήριο την ταχύτερη δυνατή υλοποίηση των έργων εκείνων που «ωριμάζουν» αδειοδοτικά. Παράλληλα, η θυγατρική προετοιμάζεται αφενός μεν για τους προβλεπόμενους από το Ν. 4414/2016 διαγωνισμούς, αφετέρου δε για την αποτελεσματική συμμετοχή της στο νέο τρόπο λειτουργίας της αγοράς ΑΠΕ (Ημερήσιος Ενεργειακός Προγραμματισμός).

Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Η αβεβαιότητα που απορρέει από τη δημοσιονομική κρίση και την ύφεση στην Ελλάδα, αλλά και οι εξελίξεις στην εγχώρια αγορά ηλεκτρικής ενέργειας με τα προβλήματα ρευστότητας της βασικής εταιρείας του κλάδου, δύνανται να επηρεάσει αρνητικά την επιχειρηματική δραστηριότητα, τα λειτουργικά αποτελέσματα και την οικονομική κατάσταση του κλάδου.

Παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί τα τελευταία χρόνια, ο τομέας των ΑΠΕ αντιμετωπίζει ακόμα προκλήσεις λόγω πολύπλοκων και γραφειοκρατικών διαδικασιών αδειοδότησης για την ανάπτυξη και λειτουργία νέων έργων καθώς και προσφυγών στο Συμβούλιο της Επικρατείας, με πιθανό αποτέλεσμα τη σημαντική καθυστέρηση ή/και την αναστολή υλοποίησης έργων. Επιπλέον, ενδεχόμενες μεταβολές του θεσμικού πλαισίου μπορεί να επηρεάσουν δυσμενώς τα λειτουργικά αποτελέσματα αλλά και την ικανότητα της εταιρείας να χρηματοδοτήσει νέα έργα ΑΠΕ.

Σημαντική πηγή κινδύνων αποτελεί η έλλειψη κτηματογράφησης, τίτλων ιδιοκτησίας και χαρακτηρισμού ως δημοσίων ή ιδιωτικών των εκτάσεων, όπου εγκαθίστανται έργα ΑΠΕ.

Η εξάρτηση από τις καιρικές συνθήκες, οι οποίες είναι από τη φύση τους ευμετάβλητες και διαφέρουν από έτος σε έτος, συνεπάγεται αυξομειώσεις της ηλεκτροπαραγωγής και των σχετικών εσόδων του κλάδου.

Ωστόσο, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο η παρατεταμένη μακροοικονομική αβεβαιότητα στην Ελλάδα να επηρεάσει αρνητικά τα αποτελέσματα των ενοικιαστών του Smart Park και ως εκ τούτου να υπάρξει ενδεχόμενο αναδιαπραγματεύσεων με τους ενοικιαστές το οποίο εκτιμάται ότι δεν θα επηρεάσει την εξυπηρέτηση των υποχρεώσεων του.

Τέλος αν δεν αυξηθεί τελικά η ζήτηση στην ακίνητη περιουσία, υπάρχει κίνδυνος καθυστέρησης στην ανάπτυξη των ακινήτων του Ομίλου στην Ελλάδα και Ρουμανία.

(ε) Ανάπτυξη Ακινήτων

Οικονομικά Μεγέθη

Ο κλάδος της Ανάπτυξης Ακινήτων παρουσίασε το 2017 έσοδα € 6,8εκατ., σημειώνοντας οριακή μείωση σε σχέση με την προηγούμενη χρήση 2016, κατά την οποία τα έσοδα ήταν € 7,0 εκατ.

Ανάπτυξη ακινήτων Έσοδα [εκ.€]	31.12.2015	31.12.2016	Μεταβολή (%)
	7,0	6,8	-3,1 %

Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Παρόλο που η παρατεταμένη μακροοικονομική αβεβαιότητα στην Ελλάδα επηρεάζει αρνητικά τις καταναλωτικές δαπάνες του πληθυσμού, το χαρτοφυλάκιο μισθωτών του «Smart Park» είναι ισχυρό και υγιές. Το Πάρκο έχει παρουσιάσει αισθητή άνοδο τα τελευταία χρόνια και αντιμετωπίζει με επιτυχία την οικονομική κρίση στην εξάχρονη λειτουργία του καθιστώντας το μία από τις επιτυχημένες οργανωμένες αναπτύξεις εμπορικών ακινήτων.

(στ) Λοιπά

Ο κλάδος των Λοιπών παρουσίασε έσοδα € 0,4 εκατ. σε σχέση με την προηγούμενη χρήση 2016, κατά την οποία τα έσοδα ήταν € 0,3 εκατ., κυρίως ως αποτέλεσμα αυξημένης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά και από αυξημένα έσοδα προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σε τελικούς καταναλωτές.

Αμοιβές Ανθρώπινου Δυναμικού

Οι εργαζόμενοι του Ομίλου αμείβονται με βάση τις συμβάσεις της ελληνικής νομοθεσίας εντός της χώρας και με βάση την εργατική νομοθεσία κάθε χώρας εξωτερικού.

Αρχή του Ομίλου είναι η απασχόληση τοπικού εργατικού δυναμικού, ενισχύοντας έτσι τόσο τις τοπικές κοινωνίες και την μείωση της ανεργίας, όσο και την οικονομία κάθε περιοχής.

Επίσης, από τις άμεσες και ευρύτερες περιοχές, όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος προσλαμβάνονται για απασχόληση έργου διάφορα στελέχη όπως εργοταξίαρχες, μηχανικοί κατασκευής, οικονομολόγοι – λογιστές, διευθυντές, τμηματάρχες, τεχνικό προσωπικό, γραμματείς κλπ .

Ως ανώτατα στελέχη θεωρούνται όλοι εκείνοι οι οποίοι κατέχουν αρμοδιότητες διοίκησης εταιρείας ή κατασκευής έργου. Τα στελέχη αυτά προσλαμβάνονται ανάλογα των προσόντων και των ειδικοτήτων τους, με στόχο την κάλυψη των κλάδων στους οποίους δραστηριοποιείται ο Όμιλος. Οι αμοιβές των στελεχών ορίζονται από την ανώτατη διοίκηση του Ομίλου, ανάλογα των επιστημονικών γνώσεων, των ικανοτήτων, της εμπειρίας, και το αντικείμενο εργασίας.

Τα στελέχη αλλά και διάφορες άλλες ειδικότητες στον Όμιλο αμείβονται πέρα από τις προβλεπόμενες συμβάσεις, γεγονός που αποτελεί παράγοντα εδραίωσης ισχυρών σχέσεων, ενισχύει την αφοσίωση των εργαζομένων και την «κοινωνική εικόνα» του Ομίλου, ενώ παράλληλα προάγεται ο υγιής ανταγωνισμός.

Οι αμοιβές μεταξύ ανδρών και γυναικών, ιδίων ικανοτήτων, δεν είναι πάντα οι ίδιες.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ



1 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Περιβαλλοντικές αρχές

Όπως αναφέρει στο μήνυμά του ο Διευθύνων Σύμβουλος, η προστασία και ο σεβασμός του περιβάλλοντος αποτελεί διαχρονική επιδίωξη του Ομίλου και των θυγατρικών του εταιρειών, καταδεικνύοντας ότι επιχειρούν και ανάπτυξη μπορεί να ευρίσκονται σε αρμονία με το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον. Μέσω της ευρύτερης φιλοπεριβαλλοντικής πολιτικής του Ομίλου, υιοθετήθηκαν οι αρχές της αειφόρου ανάπτυξης τόσο στην μητρική ΕΛΛΑΚΤΩΡ, όσο και στις θυγατρικές, για την κατασκευή των έργων και γενικότερα για την λειτουργία των δραστηριοτήτων του Ομίλου.

Στις αρχές αυτές συμπεριλαμβάνονται μεταξύ των άλλων και οι τρεις από τις δέκα αρχές του ΟΗΕ που αφορούν στο περιβάλλον, δηλαδή:

Αρχή 7: Υποστήριξη προληπτικής προσέγγισης στις περιβαλλοντικές προκλήσεις

Αρχή 8: Ανάληψη πρωτοβουλιών για προώθηση μεγαλύτερης περιβαλλοντικής υπευθυνότητας

Αρχή 9: Ενίσχυση της ανάπτυξης και διάδοσης φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών

Θυγατρικές του Ομίλου, όπως η ΑΚΤΩΡ και η ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ, ανήκουν στις εταιρείες οι οποίες εθελοντικά δεσμευτήκαν από το 2008 για την υιοθέτηση και εφαρμογή των 10 αρχών του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ, υποβάλλοντας κάθε χρόνο ετήσια έκθεση προόδου Communication On Progress - COP και είναι ενεργά μέλη.

Με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος εφαρμόζονται στον Όμιλο πιστοποιημένα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης στις θυγατρικές του εταιρείες, οι οποίες αποτελούν την αναπτυξιακή του αιχμή. Έτσι :

■ Επτά Θυγατρικές:	Εταιρεία	ISO14001
	ΑΚΤΩΡ	•
	ΗΛΕΚΤΩΡ	•
	ΑΚΤΟΡ FM	•
	ΤΟΜΗ	•
	ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ	•
	ΜΟΡΕΑΣ	•

■ **Η ναυαρχίδα του Ομίλου, η ΑΚΤΩΡ:** είναι η μόνη κατασκευαστική εταιρεία στην Ελλάδα επαληθευμένη με βάση τον ευρωπαϊκό κανονισμό Eco-Management and Audit Scheme – EMAS και έχει αριθμό καταχώρησης στο Μητρώο Καταχωρημένων Οργανισμών EMAS EL-000012.

■ **Δύο θυγατρικές:** ΑΚΤΩΡ και ΑΚΤΟΡ FM εφαρμόζουν συστήματα ενεργιακής διαχείρισης πιστοποιημένα με είναι πιστοποιημένες με βάση το διεθνές πρότυπο ISO50001.

Με αυτή την περιβαλλοντική διαχείριση του Ομίλου και των θυγατρικών του, εξασφαλίζεται περιβαλλοντική συμμόρφωση, διαχείριση των πάσης φύσεως αποβλήτων, εξοικονόμηση ενέργειας, φυσικών πόρων, πρώτων υλών και κυρίως εξασφαλίζεται ο περιβαλλοντικός έλεγχος των έργων και των δραστηριοτήτων, με αποτέλεσμα την προστασία του περιβάλλοντος σε υψηλό επίπεδο.

Η Άποψή μας είναι "το περιβάλλον αποτελεί βασικό άξονα ανάπτυξης του Ομίλου".

Περιβαλλοντική υπευθυνότητα

Στόχος του Ομίλου και των θυγατρικών εταιρειών είναι η ολοένα και πιο βελτιωμένη περιβαλλοντική εικόνα του Ομίλου και των εταιρειών, μέσα από την περιβαλλοντική μέριμνα και συμμόρφωση.

Οι σημερινές περιβαλλοντικές επιδόσεις και τα ολοένα και πιο βελτιωμένα αποτελέσματα, μιας πολύχρονης περιβαλλοντικής διαχείρισης έργων και δραστηριοτήτων, καταδεικνύουν την περιβαλλοντική υπευθυνότητα και δεσμεύουν την μελλοντική αειφορική πορεία του Ομίλου.

Βιοποικιλότητα – προστατευόμενες περιοχές

Στις σημαντικότερες προστατευόμενες περιοχές της χώρας συμπεριλαμβάνονται: το δίκτυο NATURA 2000 - το οποίο είναι ένα Ευρωπαϊκό οικολογικό δίκτυο ζωνών προστασίας της φύσης που εκτείνεται σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, έχοντας ως στόχο να διασφαλίσει την μακροπρόθεσμη διατήρηση των πιο πολύτιμων και των πλέον απειλούμενων ειδών και ενδιαιτημάτων της σε ικανοποιητικό επίπεδο – οι υδροβιότοποι, οι εθνικοί δρυμοί, η χλωρίδα / πανίδα, τα καταφύγια άγριας ζωής, τα Μνημεία Φύσης, τα οικολογικά πάρκα, οι περιοχές ιδιαίτερου αισθητικού κάλλους, τα αισθητικά δάση, τα σπήλαια, τα ηφαίστεια, τα φαράγγια, τα γεωλογικά πάρκα, κλπ.

Το θέμα των προστατευόμενων περιοχών συναντάται συχνά στην χώρα μας κατά την κατασκευή δημόσιων έργων. Στις περιπτώσεις αυτές επιβάλλεται σωστή και αυστηρή εφαρμογή των "Αποφάσεων εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων", εξασφαλίζοντας την προστασία του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας, ανάλογα με την προστατευόμενη περιοχή, το προστατευόμενο είδος και την ιδιαιτερότητα της ευρύτερης περιοχής κάθε έργου.

Λόγω της σημαντικής περιβαλλοντικής αξίας τέτοιων περιοχών και έχοντας επίγνωση της σημασίας και αξίας των, εφαρμόζονται με προσοχή η νομοθεσία και οι περιβαλλοντικές απαιτήσεις, καθώς και οι οδηγίες περιβαλλοντικής διαχείρισης που έχουν αναπτυχθεί και εφαρμόζονται στα έργα που σχετίζονται με τις ανωτέρω περιοχές. Οι οδηγίες αυτές αποτελούν μέρος του πιστοποιημένων συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου.

Στον Όμιλο δεν υπάρχουν ιδιοκτησίες, εκμισθωμένες ή διαχειριζόμενες εγκαταστάσεις εντός ή παρακείμενες σε προστατευμένες περιοχές και περιοχές με υψηλής αξίας βιοποικιλότητα.

2 ΣΤΕΡΕΑ ΚΑΙ ΥΓΡΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ

Διαχείριση στερών και υγρών αποβλήτων

Η διαχείριση των αποβλήτων είναι σημαντικής σημασίας για τον Όμιλο, αλλά και για τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η μη κατάλληλη διαχείριση αποβλήτων, μπορεί να θέσει σε κίνδυνο την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον. Επιπλέον, η κακή διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων δημιουργεί ευθύνες που σχετίζονται με τη μη συμμόρφωση με τους εθνικούς, ευρωπαϊκούς και τους διεθνείς κανονισμούς, καθώς και με την πιθανή επίπτωση στη φήμη του Ομίλου.

Μέσα από μια προσπάθεια συλλογικής διαχείρισης των στερεών αποβλήτων, προκύπτουν στοιχεία και δείκτες οι οποίοι καταδεικνύουν σημαντική πρόοδο που έχει σημειώσει ο Όμιλος στην διαχείριση και στην μείωση των πάσης φύσεως παραγόμενων στερεών αποβλήτων. Μια διαχείριση που σχετίζεται με την ελαχιστοποίηση, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και ανάκτηση των αποβλήτων, καταδεικνύοντας έτσι ένα υψηλό βαθμό ισόρροπης διαχείρισης των αποβλήτων και μια διαχρονικά συνεχώς βελτιούμενη εξέλιξη.

ΕΤΗΣΙΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ : 2017

ΕΙΔΟΣ ΑΠΟΒΛΗΤΟΥ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΜΟΝΑΔΑ
Χαρτί	45.810	Kg
Toner, δοχεία από μελάνια	724	τεμ.
Χρησιμοποιημένα ορυκτέλαια	73.183	Kg
Συσκευασίες λιπαντικών	1.298	τεμ.
Συσσωρευτές	6.301	Kg
Ηλεκτρικά και ηλεκτρονικά απόβλητα	7.203	Kg
Μέταλλα - σίδηρος (Scrap)	1.115.329	Kg
Ελαστικά	105	τεμ.
Επικίνδυνα απόβλητα	22.261	Kg
Λαμπτήρες	304,6	Kg
Πλαστικό	105.090	Kg
Μικροί συσσωρευτές	107	Kg
Οχήματα τέλους κύκλου ζωής	1	τεμ.

Περιβαλλοντικό αποτύπωμα – δείκτες

Το «Περιβάλλον και Περιβαλλοντικό Αποτύπωμα» σχετίζεται με την κλιματική αλλαγή και την αειφόρο ανάπτυξη, ζητήματα που σε παγκόσμιο επίπεδο αποτελούν την σημαντικότερη πρόκληση για τον πλανήτη μας. Η ΑΚΤΩΡ, ως ναυαρχίδα της κατασκευής του Ομίλου, διεκδικεί την πρωτοπορία στην γενικότερη περιβαλλοντική διαχείριση, αλλά και στα αποτελέσματα των διαχειριζόμενων περιβαλλοντικών θεμάτων από τα οποία προκύπτουν ετήσιοι και διαχρονικοί δείκτες που καταδεικνύουν το αποτέλεσμα του “περιβαλλοντικού αποτυπώματος” και υπογραμμίζει την μακροπρόθεσμη δέσμευση της εταιρείας έναντι της αειφόρου ανάπτυξης και εταιρικής ευθύνης.

Το περιβαλλοντικό αποτύπωμα για το έτος 2017 και διαχρονικά για την περίοδο 200 – 2017 παρουσιάζονται στην συνέχεια ποσοτικά μέσω των δεικτών περιβαλλοντικής επίδοσης στους πίνακες που ακολουθούν.

ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ : 2002 – 2017

ΕΙΔΟΣ ΑΠΟΒΛΗΤΟΥ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΜΟΝΑΔΑ
Χαρτί	606.500	kg
Toner, δοχεία από μελάνια	5.516	Τεμάχια
Χρησιμοποιημένα ορυκτέλαια	1.078.335	kg
Συσκευασίες λιπαντικών	5.515	Τεμάχια
Συσσωρευτές	144.340	kg
Ηλεκτρικά και ηλεκτρονικά απόβλητα	69.247	kg
Μέταλλα - σίδηρος (Scrap)	10.594.164	kg
Ελαστικά	6.263	Τεμάχια
Οχήματα τέλους κύκλου ζωής	62	Τεμάχια
Επικίνδυνα απόβλητα	116.434	kg
Λαμπτήρες	8.023,1	kg
Πλαστικό	161.484	kg
Μικροί συσσωρευτές	2.339,5	kg

Περιβαλλοντική ανταπόδοση

Με βάση την διεθνή αποτίμηση (πηγή : www.ecorec.gr) των οφελών από την διαχείριση των αποβλήτων προκύπτει ότι:

- με την ανακύκλωση 1 τόνου χαρτιού εξοικονομούνται 17 δέντρα και 48.380 λίτρα νερού. Η ΑΚΤΩΡ από την αρχή (2002) της εφαρμογής ΣΠΔ και την ανακύκλωση υλικών, έχει ανακυκλώσει 606.500 κιλά χαρτί και ως εκ τούτου έχει προστατεύσει - σώσει πάνω από 10.310 δέντρα, έχει εξοικονομήσει περίπου 29.343 τόνους νερό λόγω της ανακύκλωσης χαρτιού.
- Ανακυκλώνοντας 1 κιλό μέταλλο / αλουμίνιο εξοικονομούνται 4 κιλά χημικών προϊόντων και 14 kWh ενέργειας. Η ΑΚΤΩΡ με βάση την ανακύκλωση 10.594.164 κιλά μετάλλων (scrap) εξοικονόμησε 42.376.656 κιλά χημικών προϊόντων και 148.318.296 kWh ενέργειας συνολικά από το 2002 έως σήμερα.

Ετήσιες εκθέσεις παραγωγών αποβλήτων

Τηρώντας πλήρως την ελληνική περιβαλλοντική νομοθεσία στον Όμιλο, το σύνολο των διαχειριζόμενων αποβλήτων υποβάλλεται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μέσω των ετήσιων εκθέσεων παραγωγής αποβλήτων.

Υγρά απόβλητα

Υγρά απόβλητα προκύπτουν από κάθε δραστηριότητα και έργο του Ομίλου. Για τον λόγο αυτό στον Όμιλο και τις θυγατρικές του υπάρχουν ειδικές περιβαλλοντικές οδηγίες με βάση τις οποίες γίνεται η διαχείριση των υγρών αποβλήτων. Με αυτές τις διαδικασίες, ο Όμιλος συμβάλλει στην μείωση των όγκων που απορρίπτονται στους υδάτινους αποδέκτες, μειώνοντας παράλληλα τις επιδράσεις στο περιβάλλον.

Σημαντική δέσμευση του Ομίλου αποτελεί η περιβαλλοντική αδειοδότηση και η τήρηση των περιβαλλοντικών κανονισμών για κάθε μικρή ή μεγάλη δραστηριότητα που παράγει απόβλητα, ενισχύοντας έτσι την “κοινωνική άδεια λειτουργίας” του Ομίλου συνολικά.

Υλικά και πρώτες ύλες

Οι πρώτες ύλες είναι μη ανανεώσιμες και γίνεται προσπάθεια ορθολογικής χρήσης αυτών. Σε περιπτώσεις όπου διάφορα προϊόντα εκσκαφής πληρούν τα ποιοτικά κριτήρια χρήσης ως πρώτες ύλες, γίνεται προσπάθεια ολικής ενσωμάτωσής τους στα έργα, εφόσον το επιτρέπουν οι περιβαλλοντικοί όροι.

3 ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

Εξοικονόμηση ενέργειας

Μέσα από τον ευρύτερο περιβαλλοντικό προσανατολισμό του Ομίλου και την περιβαλλοντική διαχείριση των θυγατρικών, καταβάλλονται προσπάθειες ορθολογικής διαχείρισης της κατανάλωσης όλων των μορφών ενέργειας, του νερού και άλλων φυσικών πόρων, με στόχο την ελάττωση όλων των καταναλώσεων.

Το κτιριακό συγκρότημα του Ομίλου στο οποίο στεγάζονται οι θυγατρικές του, διαθέτει συστήματα παρακολούθησης, διαχείρισης, συντήρησης και ελέγχου διαφόρων παραμέτρων που συντελούν στην εξοικονόμηση ενέργειας και νερού. Το σύστημα ελέγχεται και βελτιώνεται συνεχώς, ώστε να εξασφαλιστεί η εξοικονόμηση ενέργειας και να ελαττωθούν οι παραγόμενοι αέριοι ρύποι - εκπομπές.

Πέραν αυτών και με γνώμονα τις περιβαλλοντικές και κλιματικές απαιτήσεις σε διεθνές επίπεδο, που σχετίζονται με τις εκπομπές και το φαινόμενο του θερμοκηπίου, αποφασίστηκε μια συνολική αντιμετώπιση των καταναλώσεων στον Όμιλο, μέσω εφαρμογής συστημάτων ενεργειακής διαχείρισης στο πλαίσιο του προτύπου ISO 50001.

Το 2017 πιστοποιήθηκαν δύο εταιρείες του Ομίλου με βάση το ISO 50001, η ΑΚΤΩΡ και η ΑΚΤΩΡ FM, ενώ πιστοποιήθηκαν η ΜΟΡΕΑΣ και Αττική Οδός / Αττικές Διαδρομές το 2018.

Εταιρεία	ISO 50001	
	2017	2018
ΑΚΤΩΡ	•	
ΑΚΤΩΡ FM	•	
ΜΟΡΕΑΣ		•
ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΤΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ		•

Σκοπός της ανάπτυξης και εφαρμογής ενός Συστήματος Ενεργειακής Διαχείρισης είναι ο συνολικός και ενιαίος ενεργειακός σχεδιασμός της εταιρείας, με απώτερο στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας και την συμβολή του ομίλου στην επίτευξη της μείωσης της εθνικής κατανάλωσης ενέργειας σε ποσοστό 20% έως το 2020.

Μέσα από την καταγραφή και την παρακολούθηση τωνεπίμέρους σημείων (κτίρια, εργοτάξια, εξοπλισμός, κλπ.) όπου καταναλώνεται ενέργεια, παρέχεται η δυνατότητα καταγραφής και αξιολόγησης των καταναλώσεων σε κάθε σημείο, ενώ παρέχεται η δυνατότητα ελέγχου και αξιολόγησης της συνολικής κατανάλωσης της εταιρείας.

Παράλληλα παρέχεται η δυνατότητα παρακολούθησης και αξιολόγησης κάθε μορφής ενέργειας, γεγονός που επιτρέπει τους επί μέρους στόχους και δράσεις βελτίωσης των ενεργειακών επιδόσεων κάθε σημείου ξεχωριστά.

Τα στοιχεία εξέλιξης της καταναλωμένης ενέργειας, παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ - ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ [kWh] : 2012 – 2017

ΜΟΡΦΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ηλεκτρική Ενέργεια Κεντρικών Κτιρίων	7.665.136	8.487.433	9.823.546	9.832.293	9.769.611	10.521.766
Ηλεκτρική Ενέργεια Εργοταξίων	6.088.941	2.923.437	11.117.721	6.019.820	9.429.417	8.584.240
Θερμική Ενέργεια Εργοταξίων	17.236.790	34.905.081	119.833.652	92.290.244	102.155.352	58.318.804
Βενζίνη	1.393.000	2.336.750	2.728.074	1.943.626	1.610.497	1.099.145
Σύνολο	32.383.867	48.652.701	143.502.993	110.085.983	122.964.877	78.523.955

Φθοριούχα αέρια φαινομένου του θερμοκηπίου

Πέραν των ανωτέρω αερίων και σύμφωνα με τους ΕΚ 842/2006 και 1497/2007 για φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου, καταγράφονται οι ποσότητες των εγκαταστάσεων κλιματισμού, ψύξης, θέρμανσης και πυρόσβεσης στο συγκρότημα γραφείων της ΕΛΛΑΚΤΩΡ στην οδό Ερμού 25, Κηφισιά, καθώς και σε άλλες μόνιμες εγκαταστάσεις του Ομίλου και υποβάλλονται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, ώστε μέσω μιας περιβαλλοντικά ολοκληρωμένης εθνικής στρατηγικής, να συμβάλει η χώρα στη συγκράτηση, στην πρόληψη και στην συνακόλουθη μείωση των εκπομπών των φθοριούχων αερίων θερμοκηπίου που καλύπτονται από το Πρωτόκολλο του Κιότο.

Άλλες αέριες εκπομπές

Στον όμιλο ΕΛΛΑΚΤΩΡ γίνεται παρακολούθηση και καταγραφή και άλλων αερίων ρύπων όπως: συγκεντρώσεων CO, CO₂, NO_x, SO₂, BTX, PM10 στην ατμόσφαιρα, καθώς και μετρήσεις θερμοκρασίας, υγρασίας, ταχύτητας και κατεύθυνσης ανέμου, μέσω ειδικών μόνιμων σταθμών παρακολούθησης ρύπων και θορύβου που είναι εγκατεστημένοι σε αστικούς ιστούς των διάφορων περιοχών από τις οποίες διέρχονται οι αυτοκινητόδρομοι Αττική Οδός και ΜΟΡΕΑΣ. Οι ατμοσφαιρικοί αυτοί ρύποι, προερχόμενοι κυρίως από τον κυκλοφοριακό φόρτο των νέων αυτοκινητοδρόμων, παρακολουθούνται συμμορφούμενοι με τις νομοθετικές και συμβατικές περιβαλλοντικές απαιτήσεις κάθε έργου και υποβάλλονται στις αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Περιβάλλοντος σε τριμηνιαία βάση, με τα ανάλογα σχόλια και εκτιμήσεις. Εκτιμάται ότι, τα αποτελέσματα αυτά είναι χρήσιμα στις αρχές της χώρας για την χάραξη της στρατηγικής και για τις αντίστοιχες αποφάσεις που σχετίζονται με την ατμοσφαιρική επιβάρυνση των περιοχών των έργων και τις αντίστοιχες έγκαιρες αποφάσεις προστασίας των κοινωνιών.

4 ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ

Συμμόρφωση

Η συμμόρφωση έναντι της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, των κανονισμών και των απαιτήσεων τρίτων αποτελεί έναν από τους δύο βασικούς άξονες της περιβαλλοντικής πολιτικής του Ομίλου, μαζί με την δέσμευση για συνεχή βελτίωση των επιδόσεων και συμβολή στην αειφόρο ανάπτυξη.

Το επίπεδο συμμόρφωσης του Ομίλου αποτελεί έναν ακόμη δείκτη της ικανότητας της διοίκησης να εξασφαλίζει ότι οι επιχειρήσεις συμμορφώνονται με ορισμένες παραμέτρους επίδοσης. Η διασφάλιση της συμμόρφωσης συμβάλλει στην μείωση των χρηματοοικονομικών κινδύνων που προκύπτουν είτε άμεσα μέσω των προστίμων, είτε έμμεσα μέσω των επιδράσεων στην φήμη και εικόνα του Ομίλου, ενώ η μη συμμόρφωση ενίοτε μπορεί να οδηγήσει σε περιβαλλοντικές υποχρεώσεις με υψηλό κόστος. Η δύναμη του ιστορικού συμμόρφωσης του Ομίλου μπορεί επίσης να επηρεάσει την ικανότητά του να επεκτείνει τις δραστηριότητές του ή να εξασφαλίσει διάφορες άδειες.

5 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Περιβαλλοντική και Ενεργειακή Αξιολόγηση Προμηθευτών

Οι προμηθευτές και οι υπεργολάβοι του Ομίλου αναδεικνύονται μέσα και από την περιβαλλοντική και ενεργειακή εκτίμηση, πχ επιλέγονται εταιρείες περιβαλλοντικά και ενεργειακά πιστοποιημένες, προϊόντα προερχόμενα από φιλοπεριβαλλοντικές παραγωγικές διαδικασίες, μηχανήματα και οχήματα έργων με σήμα CE και νέας τεχνολογίας, προϊόντα οικολογικά κλπ, στο βαθμό που αυτό είναι και οικονομικά εφικτό.

Μηχανοθωτικός εξοπλισμός

Ο εξοπλισμός αποτελεί ένα ξεχωριστά σημαντικό κεφάλαιο, καθόσον κατά την λειτουργία και την χρήση του καταναλώνονται ορυκτά καύσιμα και παράγονται αέριες εκπομπές CO₂, οι οποίες συμβάλλουν στην επιδείνωση του φαινομένου του θερμοκηπίου. Συνεπώς, ο συστηματικός έλεγχος και η προσπάθεια ελάττωσης των καυσίμων μπορεί να οδηγήσει αφενός σε εξοικονόμηση των ίδιων των καυσίμων και άρα στην εξοικονόμηση ενέργειας και αφετέρου στην ελάττωση των εκπομπών CO₂.

Οι ενέργειες για την ελάττωση των καυσίμων και των εκπομπών κινούνται σε δύο άξονες, στην επιλογή και στον έλεγχο των οχημάτων και των Μηχανημάτων Έργων.

Από την περίοδο του 2010 άρχισε η αντικατάσταση του στόλου των οχημάτων, με οχήματα νέας τεχνολογίας προσανατολισμένης σε μικρότερες ονομαστικές καταναλώσεις καυσίμων και μικρότερες ονομαστικές εκπομπές CO₂. Τα νέα οχήματα που επιλέγονται, έχουν ως σημείο αφετηρίας τις εκπομπές και την κατανάλωση καυσίμων.

Σήμερα, το ποσοστό νέας τεχνολογίας του στόλου των οχημάτων του προσωπικού εξυπηρέτησης των έργων και της εταιρείας εντός χώρας, ανέρχεται στο ποσοστό του 95%.

Αποτέλεσμα αυτής της δράσης είναι η ελάττωση της κατανάλωσης καυσίμων σε ποσοστό 15 – 20 % σε σύγκριση με αντίστοιχα οχήματα τεχνολογίας με μεγαλύτερη ονομαστική κατανάλωση και εκπομπές.

Υπεργολάβοι – συνεργάτες

Οι επιλογές των συνεργατών και των υπεργολάβων γίνονται με βάση το περιβαλλοντικό τους προφίλ, ενώ με την υπογραφή συμβάσεων επισυνάπτεται ειδική περιβαλλοντική οδηγία συμμόρφωσης έναντι της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και κανονισμών, καθώς και έναντι των περιβαλλοντικών προδιαγραφών του Ομίλου.

Αναφορές αξιολογήσεων

Προμηθευτές, εργολάβοι, συνεργάτες και προϊόντα ελέγχονται μέσα από το εκάστοτε ετήσιο πρόγραμμα επιθεωρήσεων ανά θυγατρική εταιρεία, με τις ανάλογες αναφορές προς τους ενδιαφερόμενους και προς την διοίκηση του Ομίλου. Λόγω των γενικότερων κριτηρίων τα οποία εφαρμόζονται στον Όμιλο οι προμηθευτές, συνεργάτες, υπεργολάβοι κλπ, δεν ιεραρχούνται μόνον με βάση την περιβαλλοντική αξιολόγηση, αλλά ο έλεγχος για περιβαλλοντική συμμόρφωση γίνεται κατά την διάρκεια της συνεργασίας και με διμερή συμμετοχή, εξασφαλίζοντας έτσι ένα υγιές και ωφέλιμο για όλους επίπεδο.

Μηχανισμοί Διαχείρισης Αναφορών για το Περιβάλλον

Η διαχείριση των περιβαλλοντικών αναφορών γίνεται κεντρικά από κάθε θυγατρική ξεχωριστά και ενημερώνεται γραπτά ή προφορικά, για τα σοβαρά θέματα, η διεύθυνση αιφόρου ανάπτυξης του Ομίλου, που συντάσσει τους αιφόρους απολογισμούς.

Κατά την διάρκεια του 2017 δεν υπήρξαν νέες αναφορές από επίσημους μηχανισμούς (τοπικές κοινότητες) για περιβαλλοντικές επιδράσεις, ωστόσο υπήρξαν διορθωτικές ενέργειες επίλυσης παλαιότερων αναφορών έργων εκτελούμενων από κοινοπραξίες, οι οποίες έχουν δική τους οντότητα και διοίκηση.

Μεταφορές

Σε παγκόσμιο επίπεδο οι μεταφορές ευθύνονται σε σημαντικό βαθμό για τις εκπομπές μέσω των καταναλώσεων, αλλά και για άλλες κοινωνικές οχλήσεις όπως ο θόρυβος, τα κυκλοφοριακά θέματα κλπ. Η διαχείριση των οχλήσεων αυτών γίνεται με βάση τις ειδικές οδηγίες των πιστοποιημένων περιβαλλοντικών συστημάτων των θυγατρικών.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε όλη σχεδόν την επικράτεια της Ελλάδας, αλλά και σε άλλες 25 χώρες σε παγκόσμιο επίπεδο. Οι δραστηριότητες σχετίζονται σχεδόν με όλα τα είδη μεταφορών, είτε είναι μεταφορές για την κατασκευή, είτε είναι μεταφορές για τις παραχωρήσεις έργων και άλλων δραστηριοτήτων.

Οι προσπάθειες ελάττωσης των μεταφορών και ως εκ τούτου της κατανάλωσης ενέργειας γίνονται σε συνεχή βάση τόσο για περιβαλλοντικούς, όσο και για οικονομικούς λόγους. Όπως έχει ήδη αναφερθεί πιο πάνω, για την κατασκευή των έργων καταγράφονται οι καταναλώσεις ορυκτών καυσίμων από τις μεταφορές – μετακινήσεις και από την λειτουργία του εξοπλισμού του Ομίλου. Θεωρείται όμως πολύ δύσκολο – σχεδόν αδύνατον και δεν καταγράφονται οι μεταφορές και οι καταναλώσεις ενέργειας των προμηθευτών και των συνεργατών του ομίλου.

Δαπάνες

Οι δραστηριότητες των θυγατρικών του Ομίλου είναι προσανατολισμένες κυρίως στον κατασκευαστικό τομέα, στα έργα περιβάλλοντος και στις παραχωρήσεις δηλαδή λειτουργία και συντήρηση έργων υποδομής και μεγάλης κλίμακας έργα. Στο πλαίσιο αυτό και με βάση τις αρχές του Ομίλου, οι δραστηριότητες υλοποιούνται με το βλέμμα στραμμένο στην προστασία του περιβάλλοντος και στην συμμόρφωση έναντι τόσο των περιβαλλοντικών απαιτήσεων όσο και των περιβαλλοντικών προδιαγραφών του Ομίλου. Οι περιβαλλοντικές δαπάνες δεν αποτελούν κάτι το ξεχωριστό, αλλά ενσωματωμένο μέρος στους οικονομικούς προϋπολογισμούς και απαραίτητη προϋπόθεση της ανάπτυξης στον Όμιλο. Συνοπτικά η διάρθρωση των περιβαλλοντικών δαπανών ξεκινούν από την ανάπτυξη και στελέχωση της Διεύθυνσης Αειφόρου Ανάπτυξης του Ομίλου, και συνεχίζεται με την ανάπτυξη περιβαλλοντικών τμημάτων στις θυγατρικές και στα έργα. Μέσα από αυτήν την δομή γίνεται η περιβαλλοντική διαχείριση και παρακολούθηση του Ομίλου σε όλα τα θέματα που αναφέρονται στο κεφάλαιο Περιβάλλον. Οι δαπάνες για την υλοποίηση των έργων και των δραστηριοτήτων του Ομίλου είναι πολύ σημαντικές, αλλά κατά την άποψη του Ομίλου οι δαπάνες αυτές δεν αντιμετωπίζονται ως δαπάνες, αλλά θεωρούνται επένδυση και δέσμευσή έναντι του περιβάλλοντος και της κοινωνίας ευρύτερα.

Ενεργειακή απόδοση κτιρίων - GREENBUILDING και LEED

• GREENBUILDING

Σύμφωνα με έρευνες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κτιριακός τομέας καταναλώνει πάνω από το 40% της συνολικής ενεργειακής κατανάλωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό σημαίνει ότι, ο κτιριακός τομέας αποτελεί πεδίο όπου μπορεί να εξοικονομηθεί ενέργεια. Σε αυτό το πλαίσιο τέθηκε σε εφαρμογή, από το 2006, το ευρωπαϊκό εθελοντικό πρόγραμμα GreenBuilding, μέσω της Πράσινης Βίβλου, για την Ενεργειακή Αποδοτικότητα.

Η ΑΚΤΩΡ, στο πλαίσιο της φιλοσοφίας της για την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης, εφάρμοσε τις προδιαγραφές του προγράμματος GreenBuilding στα Νέα Γραφεία του Ομίλου από την φάση κατασκευής τους. Οι δράσεις αυτές συντελούν στην εξοικονόμηση ενέργειας, αλλά και στην κατάταξη της ΑΚΤΩΡ στην κατηγορία GreenBuilding Partner. Η ΑΚΤΩΡ προωθεί με ευθύνη, τόσο τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης στην κατασκευή όσο και το πρόγραμμα Greenbuilding σε ενδιαφερόμενα μέρη, και πελάτες.

• LEED - πιστοποιημένα κτίρια

Αξιοποιώντας την πολύχρονη και πολύπλευρη τεχνογνωσία της στον κατασκευαστικό κλάδο και χάρη στο ικανό και εξειδικευμένο προσωπικό της, τον ιδιόκτητο υπερσύγχρονο εξοπλισμό της και το διαρκώς διευρυμένο πελατολόγιό της, η ΑΚΤΩΡ ανταποκρίνεται με επιτυχία στις ανάγκες της σύγχρονης αγοράς για άριστη ποιότητα και ταχεία ολοκλήρωση έργων, που απαιτούν σύνθετες τεχνολογικές λύσεις.

Αναγνωρίζοντας τις τάσεις, ανάγκες και πρακτικές σε διεθνές επίπεδο, προχώρησε και ανταποκρίθηκε, ως ηγέτης και πρωτοπόρος, στην εφαρμογή συστημάτων αξιολόγησης και πιστοποίησης κτιρίων.

Σήμερα η ΑΚΤΩΡ συμμετέχει στην υλοποίηση κτιρίων, τα οποία κατασκευάζονται με στόχο την πιστοποίησή τους με βάση το σύστημα LEED ή άλλα ισοδύναμα συστήματα όπως το GSAS του Κατάρ κατά την κατασκευή του METPO Ντόχας.

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ



1 ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

Αρχές, πρακτικές εργασίας και κοινωνία

Ο όμιλος ΕΛΛΑΚΤΩΡ απασχολεί ένα σημαντικό αριθμό εργαζομένων σε όλη την επικράτεια και σε χώρες του εξωτερικού, ενώ σε περιόδους ανάπτυξης δημιουργεί πλήθος νέων θέσεων εργασίας.

Ιδιαίτερη σημασία δίδεται στον άνθρωπο, στην ευημερία και στις προσδοκίες της κοινωνίας από την άσκηση των δραστηριοτήτων του. Με άλλα λόγια τα εργασιακά θέματα και η απασχόληση γενικότερα αναγνωρίζονται ως ουσιαστικά θέματα στον Όμιλο.

Στο πλαίσιο αυτό οι κοινωνικές τάσεις και οι σύγχρονες απαιτήσεις για την εργασία και την διαβίωση του ανθρώπου αποτελούν για τον Όμιλο θέματα συζητήσεων και διαβουλεύσεων, με στόχο την ενσωμάτωση των μηνυμάτων στις εργασιακές πρακτικές, στις συνθήκες εργασίας και στην ποιότητα των παραγόμενων υπηρεσιών και προϊόντων.

Στην πολιτική του Ομίλου και μέσω του Κώδικα Δεοντολογίας, ο οποίος ισχύει δεσμευτικά για όλες τις θυγατρικές, έχουν ενσωματωθεί σε μεγάλο βαθμό οι 10 αρχές του Global Compact του ΟΗΕ για :

- την εργασία
- τα ανθρώπινα δικαιώματα
- την κάθε μορφής διάκριση ή καταναγκασμό
- την παρενόχληση
- την προστασία του περιβάλλοντος
- την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Πάνω σε αυτές τις αρχές, οι εταιρείες του ομίλου έχουν δεσμευτεί για την υποστήριξη και εφαρμογή τους, ενώ δύο θυγατρικές (ΑΚΤΩΡ και Αττική Οδός) υποβάλλουν στον ΟΗΕ κάθε χρόνο εκθέσεις προόδου εφαρμογής των αρχών αυτών, οι οποίες εκθέσεις ανακοινώνονται στην ειδική ιστοσελίδα του ΟΗΕ.

Απασχόληση

Στην ευρύτερη φιλοσοφία του Ομίλου συμπεριλαμβάνεται η συνεχής μέριμνα για τους εργαζόμενους, οι οποίοι εργαζόμενοι αποτελούν τον σημαντικότερο παράγοντα και μοχλό για την ανάπτυξη και την εξέλιξή του.

Στο πλαίσιο της φιλοσοφίας και πολιτικής του Ομίλου εγκρίθηκε και υιοθετήθηκε ο **Κώδικας Δεοντολογίας** στον οποίο συμπεριλαμβάνονται οι θεμελιώδεις αρχές, οι κανόνες και οι αξίες με βάση τις οποίες διαμορφώνεται το πλαίσιο λειτουργίας του Ομίλου και το πλαίσιο συμπεριφοράς συνολικά του ανθρώπινου δυναμικού και των ενδιαφερόμενων μερών (κεφάλαιο 1.1 του Κώδικα). **Ο Κώδικας τηρείται, με βάση το Μήνυμα του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΛΛΑΚΤΩΡ, από όλους ανεξαιρέτως τομέα και ιεραρχικού επιπέδου και είναι στοιχείο που καθορίζει την εταιρική κουλτούρα και την υγιή ανάπτυξη του Ομίλου και των μελών του.**

Η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας ανακόπηκε κατά την διάρκεια του έτους 2017, ενώ οι προβλέψεις για το 2018 είναι ευνοϊκότερες.

Το προσωπικό που απασχόλησε ο Όμιλος κατά το έτος 2017, σε όλους τους τομείς δραστηριοποίησής του, ανέρχεται σε συνολικά 5.755 εργαζόμενους στην Ελλάδα, ενώ σε παγκόσμιο επίπεδο που δραστηριοποιείται ο Όμιλος οι εργαζόμενοι και συνεργαζόμενοι του Ομίλου ανέρχονται περίπου σε 13.900 άτομα.

Σημαντικό μέρος του ανθρώπινου δυναμικού του Ομίλου προέρχεται από τις τοπικές κοινωνίες όπου δραστηριοποιούνται οι θυγατρικές, σύμφωνα με την πολιτική του Ομίλου. Η άποψη του Ομίλου να απασχολούνται και στις διοικητικές ομάδες μέλη των έργων ή δραστηριοτήτων από τις τοπικές κοινωνίες, συμβάλλει στην βελτίωση και κατανόηση των τοπικών θεμάτων, αλλά και στην μελλοντική αναβάθμιση των κοινωνιών λόγω των δεξιοτήτων και γνώσεων που αποκτούν τοπικά μέλη.

Η συνολική απασχόληση στον Όμιλο παρουσιάζει τα τελευταία χρόνια μια αυξητική τάση σε σχέση με τα πρώτα χρόνια της κρίσης, ενώ κατά το έτος 2017 υπήρξε μια κάμψη:

- Το σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού στην Ελλάδα για το 2017 μειώθηκε σε 5.755 εργαζόμενους, λόγω ολοκλήρωσης πολλών έργων και καθυστέρησης έναρξης νέων μεγάλων έργων
- Το ποσοστό των εργαζόμενων μόνιμης πλήρους απασχόλησης ανέρχεται σε ποσοστό 98% και μόνο ένα ποσοστό 2% είναι μερικής απασχόλησης
- Η συμμετοχή των γυναικών στον Όμιλο ανέρχεται στο ύψος του 21% και ανδρών 79% παρά το γεγονός ότι ο κατασκευαστικός κλάδος θεωρείται ένας δύσκολος κλάδος για τις γυναίκες.

Εργασιακές συνθήκες – παροχές

Στον Όμιλο, και στις θυγατρικές του, οι αμοιβές και η πρόνοια για τους εργαζόμενους στηρίζονται στις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας και των συλλογικών συμβάσεων, όπου αυτές υφίστανται. Ωστόσο, υπάρχουν και αμοιβές εργαζομένων πέραν των συμβάσεων, οι οποίες απορρέουν από ατομικές επιδόσεις, οι οποίες αξιολογούνται από κάθε θυγατρική ξεχωριστά και σε τακτά χρονικά διαστήματα, εξασφαλίζοντας κατά τον τρόπο αυτόν ένα επίπεδο αξιοκρατίας στις αμοιβές και μια μακροβιότητα συνεργασιών εργαζομένων - Ομίλου.

Πολύ σημαντικό θέμα είναι η αρχή της πλήρους απασχόλησης στον Όμιλο σε ποσοστό που αγγίζει το 100%, παρέχοντας έτσι μια εργασιακή ασφάλεια στους εργαζόμενους.

Σχέσεις εργαζομένων και διοίκησης

Σημαντικό παράγοντα ανάπτυξης και επιτυχίας του Ομίλου θεωρείται η προσήλωση των εργαζομένων στα καθήκοντα και η δέσμευσή τους στην επίτευξη των στόχων που θέτουν οι εταιρείες. Παράλληλα η ασφάλεια και η προστασία των συμφερόντων και των δικαιωμάτων των εργαζομένων αποτελεί προτεραιότητα για την διοίκηση του Ομίλου.

Η επικοινωνία των εργαζομένων, με τα εξουσιοδοτημένα μέλη της διοίκησης είναι ομαλή και συμβάλλει στην λήψη έγκαιρων απαντήσεων και λύσεων σε θέματα που τους απασχολούν.

Στοιχεία όπως η χρονική διάρκεια – περίοδος προεידοποίησης των εργαζομένων για την εφαρμογή ουσιαστικών λειτουργικών αλλαγών, που θα μπορούσαν να τους επηρεάσουν σημαντικά, αποτελούν δέσμευση του Ομίλου, με στόχο την καλύτερη ενημέρωση και την ικανοποίηση των εργαζομένων, ανάλογα με τον κλάδο δραστηριότητας και την θυγατρική στην οποία απασχολούνται.

Τα ανωτέρω προσδιορίζονται πλέον δεσμευτικά μέσω του εγκεκριμένου Κώδικα Δεοντολογίας του Ομίλου. Έτσι, οι σχέσεις μεταξύ των εργαζομένων στον Όμιλο περιγράφονται αναλυτικά στο κεφάλαιο 4, ενώ οι σχέσεις με τρίτους περιγράφονται στο κεφάλαιο 3 του Κώδικα.

Εργασία - υγεία και ασφάλεια

Το ανθρώπινο δυναμικό των θυγατρικών του Ομίλου αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την επιτυχημένη παρουσία του στην Ελλάδα και στις χώρες του εξωτερικού, αλλά και καθοριστικό παράγοντα της οικονομικής, περιβαλλοντικής και κοινωνικής επίδοσης. Έχοντας ως στόχο την διατήρηση και την επέκταση της ηγετικής του θέσης στην κατασκευαστική αγορά και στους άλλους κλάδους δραστηριότητας, βασίζεται ιδιαίτερα στο κεφάλαιο «ανθρώπινο δυναμικό».

Η στρατηγική του Ομίλου, σε αυτόν τον τομέα, επικεντρώνεται στην δημιουργία ενός σταθερού, υγιούς και ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος, που ευνοεί την επαγγελματική και προσωπική εξέλιξη των εργαζομένων.

Η μέριμνα για την υγεία και την ασφάλεια του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού το οποίο απασχολεί ο Όμιλος, αποτελεί βασικό μέρος της ευρύτερης επιχειρηματικής πολιτικής και φιλοσοφίας του.

Από τον Μάιο του 2004 εφαρμόζονται στις εταιρείες του Ομίλου Πιστοποιημένα Συστήματα Διαχείρισης της Υγείας και Ασφάλειας με βάση το πρότυπο OHSAS 18001, με σκοπό την ενιαία και ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των θεμάτων που σχετίζονται με την υγεία και ασφάλεια στους χώρους εργασίας. Οι εταιρείες που εφαρμόζουν το πρότυπο OHSAS 18001 στον Όμιλο είναι:

Εταιρεία	OHSAS 18001
ΑΚΤΩΡ	•
ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ	•
ΑΤΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ	•
ΗΛΕΚΤΩΡ	•
ΤΟΜΗ	•
ΑΚΤΩΡ FM	•
ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ	•
ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ	•

Ο Όμιλος διαθέτει τεχνικούς ασφαλείας και ιατρούς εργασίας στους εργασιακούς χώρους.

Οι εργαζόμενοι, οι υπεύθυνοι περιβάλλοντος, οι τεχνικοί ασφαλείας, μπορούν να διεκδικήσουν τα θέματα που τους αφορούν.

Οι τεχνικοί ασφαλείας καταγράφουν κάθε εργατικό ατύχημα, ενώ γίνονται δηλώσεις των συμβάντων στα κατά τόπους ΚΕΠΕΚ.

Τέλος, εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα μέτρα που διασφαλίζουν τόσο την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων στους χώρους των, όσο και των εξωτερικών συνεργατών, των προμηθευτών, των επισκεπτών κλπ.

Περίθαλψη – παροχές

Στον Όμιλο εφαρμόζονται διάφορα ομαδικά προγράμματα πρόσθετης ασφάλισης εργαζομένων, τα οποία ποικίλουν μεταξύ των θυγατρικών εταιρειών, ενώ ενδεικτικά συμπεριλαμβάνουν:

- Ασφάλιση ζωής ή μόνιμης ολικής ανικανότητας από ασθένεια.
- Ασφάλιση θανάτου ή μόνιμης ανικανότητας από ατύχημα, πρόσκαιρης ολικής ανικανότητας για εργασία από ατύχημα ή ασθένεια.
- Ασφάλιση νοσοκομειακής και εξωνοσοκομειακής περίθαλψης από ατύχημα ή ασθένεια.
- Ασφάλιση επιδόματος μητρότητας,
- Νοσοκομειακό επίδομα από ατύχημα ή ασθένεια,
- Χειρουργικό επίδομα από ατύχημα ή ασθένεια
- Ταξιδιωτική βοήθεια

Στην ασφάλιση των εργαζομένων συμπεριλαμβάνονται τα εξαρτώμενα μέλη των εργαζομένων, ενώ οι ασφαλιστικές καλύψεις ισχύουν για τους εργαζόμενους της ΑΚΤΩΡ στην Ευρώπη, Ασία, Αφρική, Αμερική και Νέα Ζηλανδία. Επίσης, στις παροχές συμπεριλαμβάνονται : άδεια μητρότητας / πατρότητας, σχέδιο ιατρικής περίθαλψης για τους υπαλλήλους που εργάζονται σε περιοχές υψηλού κινδύνου, παροχή διατακτικών για τις περιόδους Χριστουγέννων και Πάσχα, μεταφορά προσωπικού κ.λπ.

Τα προνόμια εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις και διέπονται από τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ορίζοντας ξεκάθαρες πολιτικές σε κάθε κατηγορία προσωπικού.

Εκπαίδευση

Στον Όμιλο τα θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, εξοικονόμησης ενέργειας, της υγείας και ασφάλειας της εργασίας και της ποιότητας αντιμετωπίζονται ενιαία και ολοκληρωμένα.

Καλλιεργείται η αντίληψη στους εργαζομένους ότι με την συμμετοχή τους στην ενημέρωση και εκπαίδευση συμβάλλουν τόσο στην προστασία των ιδίων, όσο και του περιβάλλοντος εντός του οποίου ζουν και εργάζονται οι ίδιοι, αλλά και στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής ευρύτερα.

Είναι σημαντική η διαπίστωση του συνεχώς αυξανόμενου ενδιαφέροντος του ανθρώπινου δυναμικού για την ενεργή συμμετοχή στην προστασία του περιβάλλοντος και της ασφάλειας στην εργασία. Αυτό επιτυγχάνεται κυρίως μέσα από την συνεχή προσπάθεια ενημέρωσης και εκπαίδευσης των εργαζομένων της εταιρείας.

Στην εταιρεία οργανώνονται τακτικοί κύκλοι σεμιναρίων εκπαίδευσης. Τα σεμινάρια αυτά διεξάγονται στην έδρα του Ομίλου και στην περιφέρεια, όπου υπάρχουν μεγάλα εργοτάξια της εταιρείας και έχουν ως σκοπό την εκπαίδευση – ενημέρωση των μηχανικών και στελεχών της εταιρείας σε θέματα περιβάλλοντος, - ενέργειας, σε θέματα υγείας και ασφάλειας στους χώρους εργασίας και ποιότητας. Έτσι, εκπαιδεύονται οι υπεύθυνοι μηχανικοί περιβάλλοντος, οι τεχνικοί ασφάλειας, οι τεχνικοί ποιότητας, ενώ καθημερινά στους εργοταξιακούς και άλλους εργασιακούς χώρους ενημερώνονται και οι υπόλοιποι εργαζόμενοι από τους ανωτέρω υπεύθυνους.

Διαφορετικότητα και ίσες ευκαιρίες

Στόχος του Ομίλου είναι ο συνδυασμός του επιχειρηματικού μοντέλου με μια πιο ανθρωποκεντρική προσέγγιση στα πλαίσια των προσδοκιών της σύγχρονης κοινωνίας.

Όπως αναφέρεται στον Κώδικα Δεοντολογίας, κεφάλαιο 4.2 “Πολιτική ίσων ευκαιριών”, στον Όμιλο παρέχονται ίσες ευκαιρίες στους εργαζομένους του και αποφεύγονται οι διακρίσεις στην εργασία, ενώ βασική αρχή αποτελεί η εξασφάλιση ενός εργασιακού περιβάλλοντος όπου κάθε εργαζόμενος έχει τα ίδια δικαιώματα και αντιμετωπίζεται δίκαια και σύμφωνα με τις ικανότητες που διαθέτει για να ανταποκριθεί στον ρόλο που του έχει ανατεθεί.

Ένα τέτοιο κλίμα ισότητας και χωρίς διακρίσεις, στηρίζεται στο σεβασμό της διαφορετικότητας, και στην εφαρμογή διαδικασιών και δομών οι οποίες δημιουργούν ένα εργασιακό περιβάλλον όπου όλοι οι εργαζόμενοι είναι αποδεκτοί.

Βασικά κριτήρια αξιολόγησης των εργαζομένων, Κώδικας κεφάλαιο 4.3 “Αξιολόγηση”, αποτελούν τα επαγγελματικά προσόντα, η ικανότητα, η παραγωγικότητα, η αποδοτικότητα και η δημιουργικότητα.

Η εταιρεία αποσκοπεί στην διαμόρφωση ενός αντιπροσωπευτικού εργατικού δυναμικού αποφεύγοντας διακρίσεις ηλικίας, φύλου, οικογενειακής κατάστασης, θρησκείας, εθνικότητας.

Στις δραστηριότητες εκτός συνόρων ο Όμιλος ακολουθεί τις διεθνείς πρακτικές για τον σεβασμό στην ανθρώπινη προσωπικότητα, καθώς και σε αποφάσεις που αφορούν θέματα όπως οι προσλήψεις, οι αμοιβές, οι προαγωγές, η επαγγελματική κατάρτιση, αλλά και η καταγγελία συμβάσεων, οι οποίες βασίζονται σε κριτήρια που δεν συνδέονται με οποιαδήποτε μορφή διακρίσεων.

Παρατηρώντας το βασικό δείκτη προώθησης της πολιτικής ίσων ευκαιριών, δηλαδή την αναλογία αντρών - γυναικών, ο Όμιλος αναγνωρίζει ότι, λόγω της φύσης των εργασιών του κατασκευαστικού κλάδου, υπερτερούν οι άντρες εργαζόμενοι.

Ωστόσο, υπάρχει πλήθος γυναικών μηχανικών στα εργοτάξια της κατασκευής με ανάληψη υπευθύνων θέσεων όπως πχ Διευθύντριες έργων, εργοταξιαρχες, μηχανικοί περιβάλλοντος, τεχνικοί ασφαλείας, προσωπικό εργαστηρίων ποιοτικού ελέγχου κλπ, ενώ στα κεντρικά γραφεία και τις άλλες δραστηριότητες του Ομίλου οι γυναίκες υπερτερούν των ανδρών και κατέχουν διοικητικές θέσεις στις διάφορες βαθμίδες της ιεραρχικής σκάλας της εταιρείας. Η θέση της γυναίκας είναι αποδεκτή και ίσων ευκαιριών στον Όμιλο.

Τέλος, τηρούνται ή και υπερκαλύπτονται οι συλλογικές συμβάσεις της χώρας, καθώς και οι χρόνοι ειδοποίησης διαφόρων αλλαγών.

Παιδική – καταναγκαστική εργασία

Ο Όμιλος, στο πλαίσιο της δέσμευσής του στις 10 Αρχές του ΟΗΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και του **Κώδικα Δεοντολογίας**, απαγορεύει κάθε απασχόληση παιδιών στις δραστηριότητές του, καθώς και κάθε εργασία καταναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας. Για τον λόγο αυτόν λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την τήρηση της νομιμότητας έναντι της παιδικής και καταναγκαστικής εργασίας μέσω των εσωτερικών κανονισμών του και δεσμεύει τους διευθυντές και ανώτερα στελέχη του στην πλήρη υιοθέτηση και προάσπιση των αρχών και στην τήρηση κάθε νομοθετικού πλαισίου, όπου ο Όμιλος δραστηριοποιείται εντός της χώρας και σε διεθνές επίπεδο.

Διαφάνεια και νομοθετική συμμόρφωση

Η προώθηση της διαφάνειας και η απαγόρευση κάθε μορφής διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένου του εκβιασμού και της δωροδοκίας, αποτελεί την μέρος της πολιτικής και δέσμευση του Ομίλου, μέσω του Κώδικα Δεοντολογίας / κεφάλαιο 5.

Στις πολιτικές του Ομίλου συμπεριλαμβάνονται και οι προσπάθειες των θυγατρικών στην ενάσκηση των δραστηριοτήτων τους σε πλήρη αρμονία με τους νόμους και κανονισμούς της χώρας, ή και των εκάστοτε χωρών στις δραστηριότητες του εξωτερικού. Η συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές, πχ επιτροπή ανταγωνισμού, όπου αυτό απαιτείται, αποτελεί υποχρέωση των θυγατρικών και των στελεχών τους, τα οποία είναι ενημερωμένα και επιμορφωμένα σε θέματα νομοθετικής συμμόρφωσης.

Κοινωνική συνεισφορά

Ο Όμιλος, μέσω των δραστηριοτήτων της κατασκευής, περιβάλλοντος και των έργων παραχώρησης, υποστηρίζει την οικονομική ανάπτυξη της ελληνικής κοινωνίας και κυρίως της περιφέρειας. Είναι μια προσπάθεια η οποία στηρίζεται στην δέσμευση του Ομίλου να ανταποκριθεί στις ανάγκες των τοπικών κοινωνιών για απασχόληση, για μετάδοση τεχνογνωσίας και εμπειρίας με τελικό όφελος την τοπική προστιθέμενη αξία και ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Παράλληλα υλοποιούνται διάφορες επιμορφωτικές επισκέψεις φοιτητών μηχανικών σε εργοτάξια, ενώ απασχολούνται φοιτητές διαφόρων ειδικοτήτων για πρακτική εξάσκηση σε εργοτάξια μεγάλων και ειδικών έργων.

Υπάρχει ετήσιο πρόγραμμα χορηγιών στον Όμιλο, το οποίο καλύπτει ένα ευρύ φάσμα, και στο οποίο συμμετέχουν όλες οι θυγατρικές εταιρείες.

Πρόγραμμα χορηγιών

Στο πρόγραμμα χορηγιών συμπεριλαμβάνονται δράσεις για διάφορους οργανισμούς, δράσεις για την παιδεία και τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, την πράσινη ανάπτυξη κλπ, μέσω οικονομικής υποστήριξης προγραμμάτων - εκπαιδευτικών εκδρομών κλπ, διάφορα πολιτισμικά δρώμενα, επιστημονικά συνέδρια για τον κατασκευαστικό κλάδο, την αειφόρο δόμηση κλπ.

Ειδικό ενδιαφέρον επιδεικνύεται στην υποστήριξη διεξαγωγής επιστημονικών συνεδρίων από όλες τις θυγατρικές του Ομίλου και ανάλογα με τον τομέα κάθε θυγατρικής.

Αθλητισμός

Ο Όμιλος υποστηρίζει μέσω των θυγατρικών του αθλητικές δραστηριότητες, παρέχει πρώτες ύλες οδοποιίας σε κοινότητες και δήμους των περιοχών όπου δραστηριοποιείται κατασκευαστικά, υποστηρίζει εκδηλώσεις κοινωνικού ενδιαφέροντος, κλπ.

Πολιτιστική κληρονομιά

Ο Όμιλος, μέσω της κατασκευαστικής δραστηριότητας της ΑΚΤΩΡ και κυρίως της οδοποιίας, έργων υποδομής και κτηριακής δόμησης έρχεται σε άμεση επαφή τόσο με την τοπική κοινωνία, όσο και με τα σημαντικότερα στοιχεία όπως την πολιτιστική κληρονομιά και το απaráμιλλο τοπίο της χώρας. Αναγνωρίζοντας την αξία τους και ιδιαίτερα αυτή της πολιτιστικής κληρονομιάς και την συμβολή της στην κατανόηση της πορείας και εξέλιξης της σημερινής κοινωνίας, ο Όμιλος και η ΑΚΤΩΡ προχώρησε στην ανάδειξη των ευρημάτων των ανασκαφών οι οποίες γίνονται κατά την διάρκεια κατασκευής των έργων και κυρίως των ευρημάτων κατά μήκος των οδικών δικτύων και αξόνων της Ελλάδας.

Σημαντικές εκδόσεις :

- "Αττικής Οδού Περιήγηση".
- "Χάρτες της Αττικής" περίοδος 1874-1884
- "Αττικής Οδοί – Αρχαίοι δρόμοι της Αττικής"
- "Πρώτοι Χάρτες της Πόλεως των Αθηνών"
- "Η Γαλλική Επιστημονική Αποστολή του ΜΟΡΙΑ - Α' Τόμος
- "Η Στέγη του Ηρωδείου"
- "Η Γαλλική Επιστημονική Αποστολή του ΜΟΡΙΑ - Β' Τόμος"

Οι εκδόσεις αυτές συμβάλλουν στην διατήρηση της ταυτότητας του τόπου και των μνημείων της χώρας, συνεισφέρουν στον πολιτισμό, στην έρευνα και στην κοινωνία ευρύτερα.

Ικανοποίηση κοινωνίας – πελατών

Στον Όμιλο αναγνωρίζεται ότι η επιχειρηματική δραστηριότητα είναι άμεσα συνδεδεμένη με την υπευθυνότητα έναντι του κοινωνικού συνόλου.

Για αυτό τον λόγο, οι δράσεις της δεν αποβλέπουν αποκλειστικά στην οικονομική μεγέθυνση, αλλά και στην κοινωνική ευημερία ως ένα αναπόσπαστο τμήμα της μακροχρόνιας εταιρικής στρατηγικής της για την αειφόρο ανάπτυξη.

Στο πλαίσιο αυτό, η ποιότητα των έργων και των παρεχόμενων υπηρεσιών για το σύνολο της κοινωνίας, αποτελεί προϋπόθεση της ενάσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας του Ομίλου.

Μέσα από την ποιότητα των έργων και των παρεχόμενων υπηρεσιών του Ομίλου αποδίδεται ικανοποίηση κοινωνίας και πελάτη. Στον Όμιλο και κυρίως στις βασικές του δραστηριότητες, όπως κατασκευή, παραχωρήσεις, περιβάλλον και αιολικά, εφαρμόζονται πιστοποιημένα Συστήματα Διαχείρισης Ποιότητας κατά ISO 9001 σχεδόν σε όλες τις θυγατρικές, εξασφαλίζοντας έτσι την απαιτούμενη ποιότητα.

Συμμετοχές σε οργανισμούς – δίκτυα

Ο Όμιλος ανήκει στα ιδρυτικά μέλη του Συμβουλίου του ΣΕΒ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη.

Η ΑΚΤΩΡ έχει υιοθετήσει τις αρχές του Οικουμενικού Σύμφωνου του Ο.Η.Ε. – UN Global Compact, μία εθελοντική πρωτοβουλία σχετικά με την υποστήριξη:

- των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- των δικαιωμάτων εργασίας
- την προστασία του περιβάλλοντος
- την αντιμετώπιση της διαφθοράς

Επίσης, η ΑΚΤΩΡ και η Αττική Οδός είναι μέλη του Ελληνικού Δικτύου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και συμβάλλουν με την συμμετοχή τους στις δράσεις και ενέργειες που αναλαμβάνουν τα μέλη του δικτύου.

Οι σχέσεις μας και η επικοινωνία με τρίτους

Ο τρόπος και η μορφή επικοινωνίας που εφαρμόζεται στον Όμιλο αποτελεί μια ειδική διαδικασία η οποία περιγράφεται στον **Κώδικα Δεοντολογίας / κεφάλαιο 3 "Οι σχέσεις μας με τρίτους"**, εφαρμόζεται σε κεντρικό επίπεδο και αφορά όλες τις θυγατρικές, με βασικό στόχο μια διαφανή πληροφόρηση, με πλήρη κατανόηση των μηνυμάτων που εκπέμπονται από τον Όμιλο προς την κοινωνία και προς κάθε ενδιαφερόμενο μέρος.

COP – COMMUNICATION ON PROGRESS IN AKTOR SA2017

Η ΑΚΤΩΡ, θυγατρική εταιρεία του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ, δημοσιεύει τις περιβαλλοντικές, κοινωνικές και εργασιακές της επιδόσεις μέσα από τους ενιαίους και ολοκληρωμένους Αειφόρους Απολογισμούς – Integrated Sustainability Reports που συντάσσει κάθε χρόνο η ΕΛΛΑΚΤΩΡ.

Η τελευταία έκδοση του ολοκληρωμένου Αειφόρου Απολογισμού 2016 έχει δημοσιευθεί στις ιστοσελίδες www.aktor.gr και www.ellaktor.gr, ενώ συντάσσεται ο Απολογισμός για το έτος 2017 και θα δημοσιευθεί εντός του Ιουνίου 2018 στις ως άνω ιστοσελίδες.

Ο Αειφόρος Απολογισμός 2017 του ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ / ΑΚΤΩΡ συντάσσεται με βάση τα κριτήρια και τις απαιτήσεις του UN Global Compact (UNGC) – G4.

Με την δημοσίευση των επιδιώκεται μια συνεχής επικοινωνία της εταιρείας με τα ενδιαφερόμενα μέρη με στόχο την ενημέρωση επί θεμάτων σχετικά με το περιβάλλον, τον άνθρωπο – εργαζόμενο και την οικονομική ανάπτυξη.

Οι επιδόσεις της ΑΚΤΩΡ καταγράφονται και δημοσιοποιούνται σε κάθε ετήσιο Αειφόρο Απολογισμό, συμπεριλαμβάνοντας και τις δράσεις υιοθέτησης και εφαρμογής των 10 Αρχών του UN Global Compact (UNGC) και κάθε δέσμευσης έναντι αυτών των Αρχών.

Έτσι, όσον αφορά στην υλοποίηση δράσεων για την υποστήριξη – εφαρμογή των 10 Αρχών του UNGC, η ΑΚΤΩΡ παρουσιάζει συνεχή βελτίωση σε περιβαλλοντικά, εργασιακά και κοινωνικά θέματα.

Ειδικότερα και όσον αφορά:

- Στην αποδοχή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την παραβίασή τους, όπως αναφέρονται στις Αρχές 1, 2 και 3 του UNGC, στην ΑΚΤΩΡ έχουν υιοθετηθεί οι απαιτήσεις αυτές για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα οποία δεν παραβιάζονται, ενώ παρέχονται ίσες ευκαιρίες για την εργασία στους εργαζόμενους. Οι δεσμεύσεις αυτές αναφέρονται στον Αειφόρο Απολογισμό ΕΛΛΑΚΤΩΡ 2017, κεφάλαιο Απασχόληση και Εργαζόμενοι.
- Στην διάκριση κατά την απασχόληση, στην απαγόρευση της παιδικής εργασίας και στην καταναγκαστική εργασία, όπως αναφέρεται στις Αρχές 4, 5 και 6 του UNGC, στην ΑΚΤΩΡ απαγορεύονται η παιδική εργασία, κάθε καταναγκαστική εργασία, καθώς και κάθε διάκριση στην απασχόληση. Οι δεσμεύσεις αυτές αναφέρονται στον Αειφόρο Απολογισμό ΕΛΛΑΚΤΩΡ 2017, κεφάλαιο Απασχόληση και Εργαζόμενοι.
- Στην ανάληψη πρωτοβουλιών για την προώθηση μεγαλύτερης περιβαλλοντικής υπευθυνότητας, όπως αναφέρονται στις Αρχές 7, 8 και 9 του UNGC, η ΑΚΤΩΡ εφαρμόζει Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης πιστοποιημένο κατά EMASIII και ISO 14001:2015 και δημοσιεύει τις περιβαλλοντικές δράσεις και τα οφέλη για το περιβάλλον και την εταιρική ευθύνη στον Αειφόρο Απολογισμό ΕΛΛΑΚΤΩΡ 2017, κεφάλαιο Περιβάλλον.

- Η ΑΚΤΩΡ τηρεί τον Κώδικα Δεοντολογίας του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ, ο οποίος εγκρίθηκε τον Ιούλιο 2016 από το Δ.Σ.

Με βάση τον Κώδικα Δεοντολογίας προωθούνται στον Όμιλο και ενθαρρύνονται συμπεριφορές με βάση τις βέλτιστες αρχές επιχειρηματικής ηθικής, αλλά και με βάση τις 10 αρχές του Οικονομικού Συμφώνου του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών στους τομείς των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των συνθηκών εργασίας, του περιβάλλοντος και της καταπολέμησης της διαφθοράς.

Στο πλαίσιο της ενίσχυσης των συμπεριφορών και αρχών ηθικής εγκρίθηκε το Πρόγραμμα Ηθικής και Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου και των θυγατρικών για εφαρμογή.

Στο πλαίσιο της μέριμνας της εταιρείας για τις επιπτώσεις στον πλανήτη από την κατανάλωση ενέργειας, η ΑΚΤΩΡ προχώρησε στην εφαρμογή Συστήματος Ενεργειακής Διαχείρισης το οποίο πιστοποιήθηκε κατά ISO 50001:2011 το 2017. Στόχος αυτής της δράσης είναι η ολοκληρωμένη διαχείριση κάθε μορφής ενέργειας και η εξοικονόμηση όπου αυτό είναι εφικτό με τις κατάλληλες δράσεις.

Με την εξοικονόμηση ενέργειας επιτυγχάνεται και η ελάττωση των παραγόμενων αέρινων ρύπων CO₂ και η συνεισφορά της εταιρείας στην ανάσχεση του φαινομένου του θερμοκηπίου και την μικρότερη επιβάρυνση του πλανήτη γη.

Τίμος Κερεφυλλάκης
Αντιπρόεδρος ΑΚΤΩΡ

ΑΘΗΝΑ, Ιούνιος 2018

Μήνυμα Διευθύνοντος Συμβούλου

Ενιαίος απολογισμός

1. Προφίλ Απολογισμού
2. Η στρατηγική του Ομίλου
3. Διαβούλευση με τα Ενδιαφερόμενα Μέρη
4. Προφίλ του Ομίλου
5. Κώδικας Δεοντολογίας, Εταιρική διακυβέρνηση, Δεσμεύσεις
6. Εταιρική κοινωνική ευθύνη

Οικονομικά

1. Οικονομική επίδοση Ομίλου
2. Σημαντικά γεγονότα
3. Ανάλυση ανά κλάδο

Περιβάλλον

1. Περιβαλλοντική διαχείριση
2. Στερεά και υγρά απόβλητα
3. Ενέργεια και κλιματική αλλαγή
4. Συμμόρφωση
5. Περιβαλλοντικά θέματα

Απασχόληση και εργαζόμενοι

Αρχές και πρακτικές εργασίας

Απασχόληση

Εργασιακές συνθήκες – παροχές

Σχέσεις εργαζομένων και διοίκησης

Εργασία - υγεία και ασφάλεια

Περίθαψη – παροχές

Εκπαίδευση

Διαφορετικότητα και ίσες ευκαιρίες

Παιδική – καταναγκαστική εργασία

Διαφάνεια και νομοθετική συμμόρφωση

Κοινωνική συνεισφορά

Ικανοποίηση κοινωνίας

Συμμετοχές σε οργανισμούς – δίκτυα

Οι σχέσεις μας και η επικοινωνία με τρίτους

COP – Communication On Progress
in AKTOR SA2017